

Bolest

Martin Srp

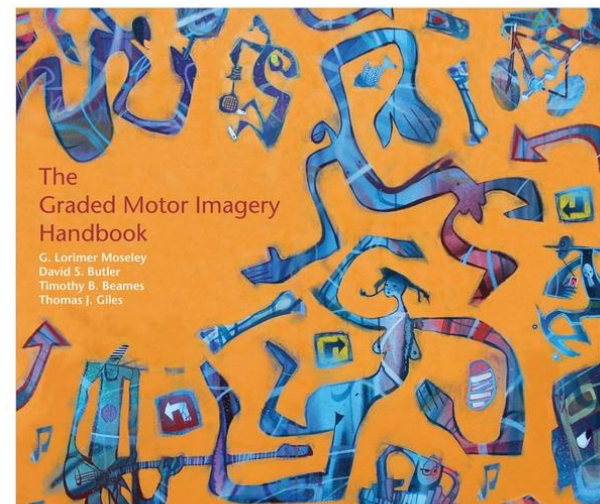
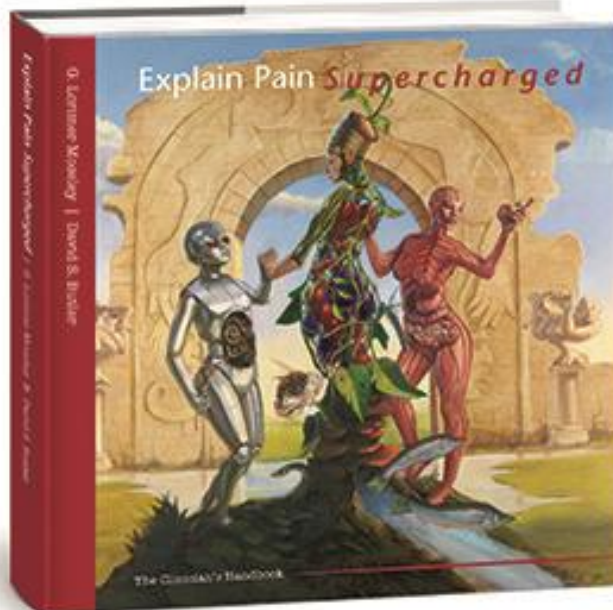
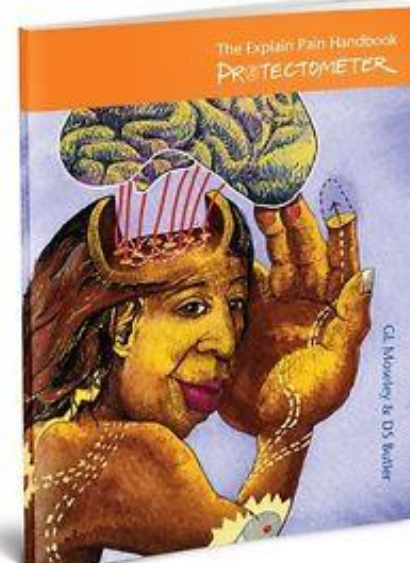
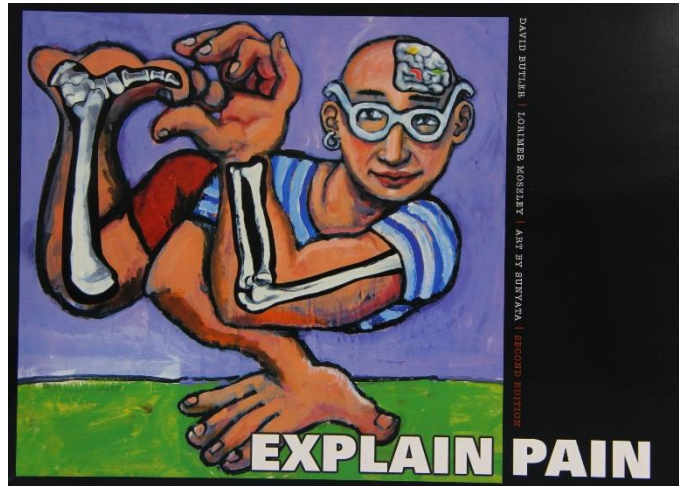
Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd
Universita Karlova v Praze,
1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

The Legends of Pain Education

David Butler And Dr. Lorimar

David Butler & Lorimer Moseley

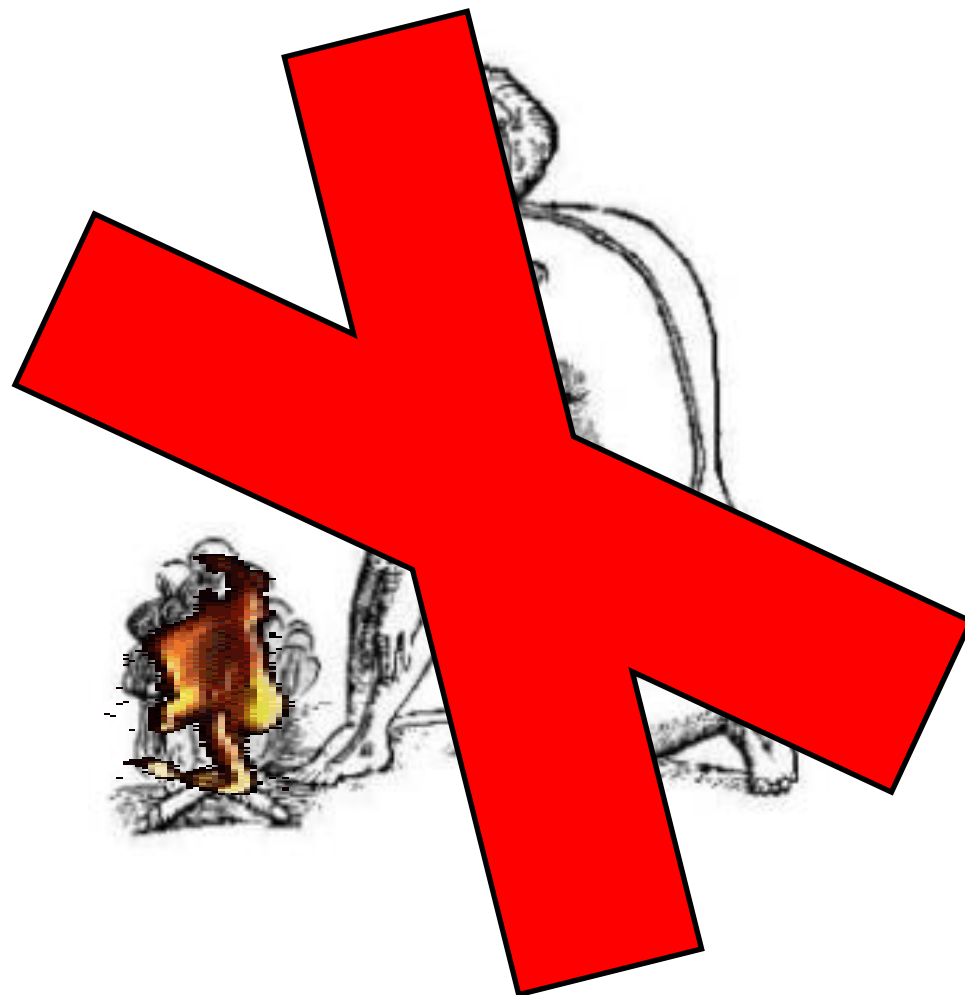
Co to bolest je?

Bolest je náš přítel

Bolest

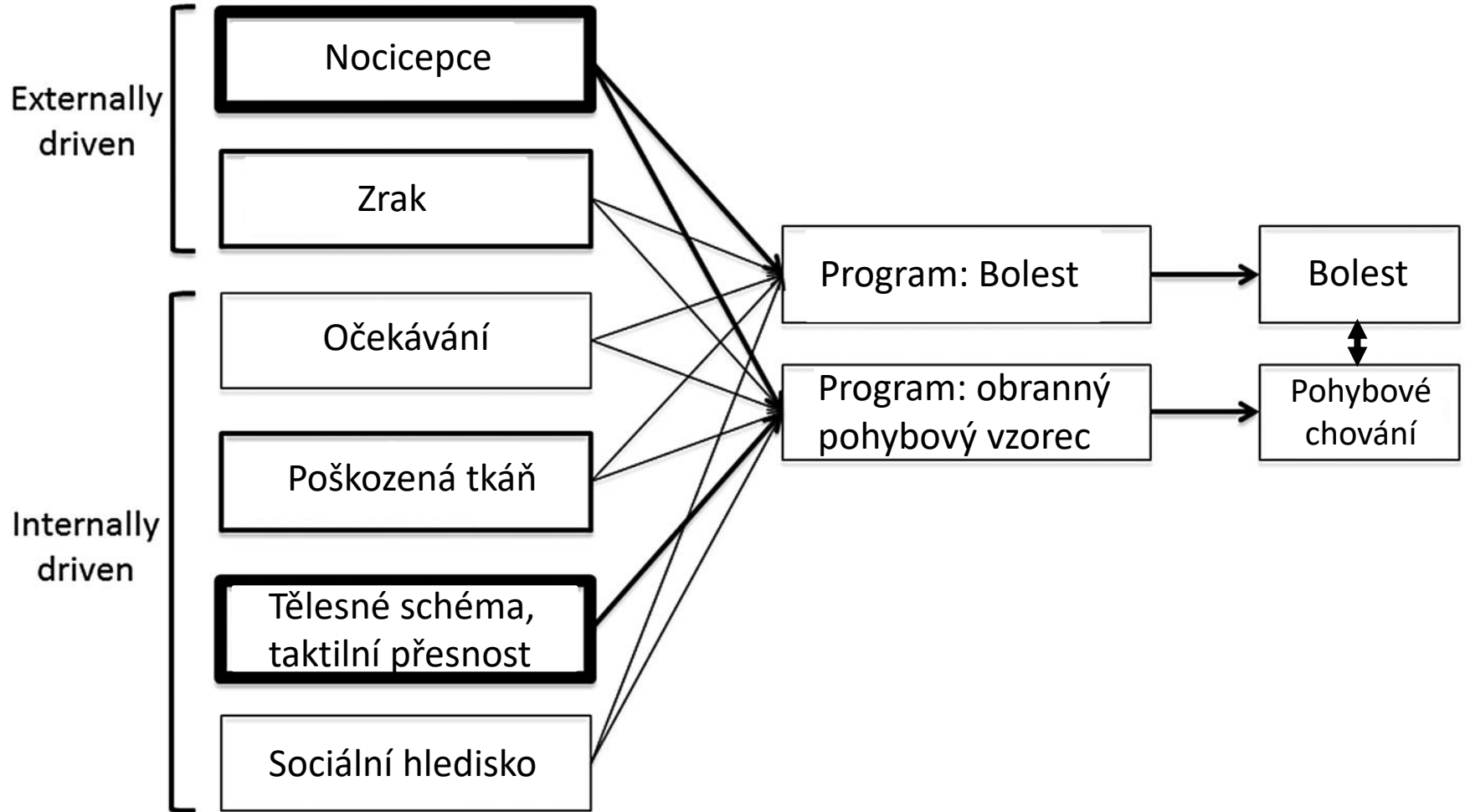
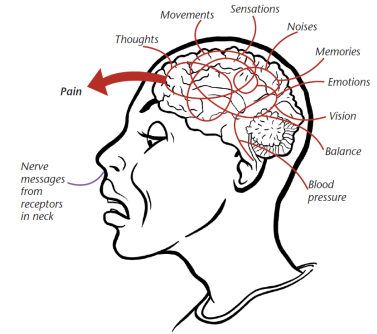
- Míra bolesti vždy záleží, zda **mozek** považuje situaci za nebezpečnou (rozhoduje ve **100%** případů)

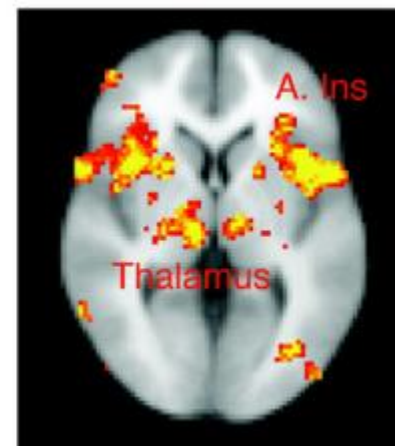
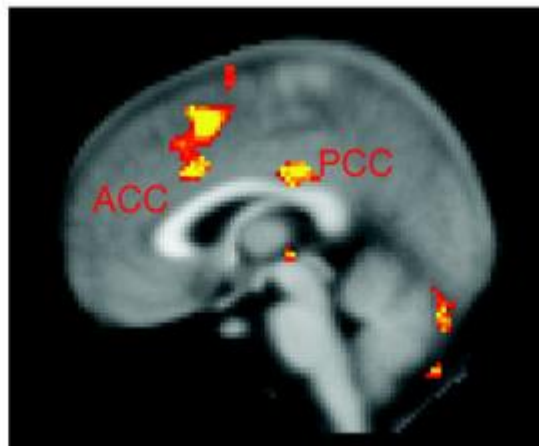
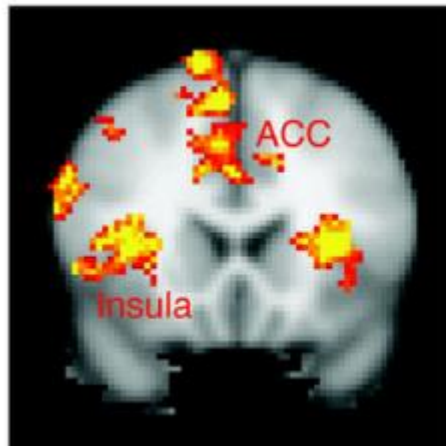

Descartes
16. století

Neurotag, interneuronální síť

Neurotag, interneuronální síť

Bolest

Množství poškození tkáně neodpovídá míře „pálení“ nociceptorů
válečné historky **vs** říznutí papírem

RELATIONSHIP OF SIGNIFICANCE OF WOUND TO PAIN EXPERIENCED

Henry K. Beecher, M.D., Boston

Zranění v bitvě = konec utrpení

Comparison of the Frequency of Pain Severe Enough to Require a Narcotic in Two Situations, War Wounds and Civilian Surgical Wounds*

Circumstance		Trauma to Bones	Intra-thoracic Trauma	Intra-Abdominal Trauma	Total %
War wounds	Pain {	none	19	15	7
		slight	12	18	5
		moderate	7	11	14
		severe	12	6	24
	Narcotic wanted {	yes	11	10	27
	no	39	40	23	68
	No. of patients	50	50	50	
	Age, yr.	24.8±0.9	24.5±0.8	22.7±0.6	
	Time since trauma, hr.	12.5±1.3	9.8±1.0	7.2±0.7	
Civilian surgical wounds	Pain {	none	5	5	1
		slight	14	4	8
		moderate	17	17	21
		severe	14	24	20
	Narcotic wanted {	yes	38	42	45
	no	12	8	5	17
	No. of patients	50	50	50	
	Age, yr.	45.5±2.3	49.2±2.0	52.6±1.9	
	Time since trauma, hr.	4.4±0.3	3.0±0.3	4.3±0.4	

the results. The group of soldiers had very extensive wounds. were clear mentally, and were not in shock; many had had no morphine at all, yet less than one-

Bolest

- Bolest závisí na **kontextu**
(říznutí u houslisty, pohlaví vyšetřujícího)

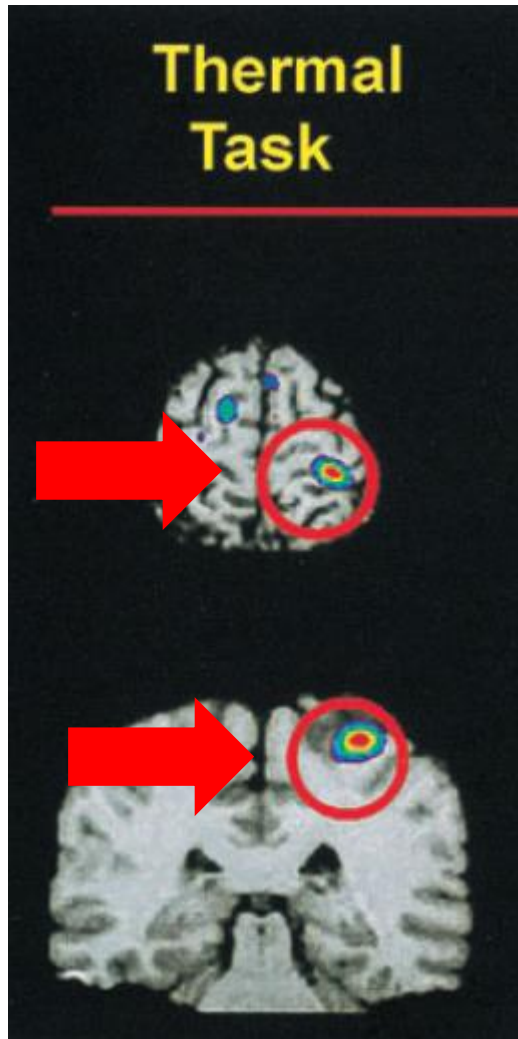

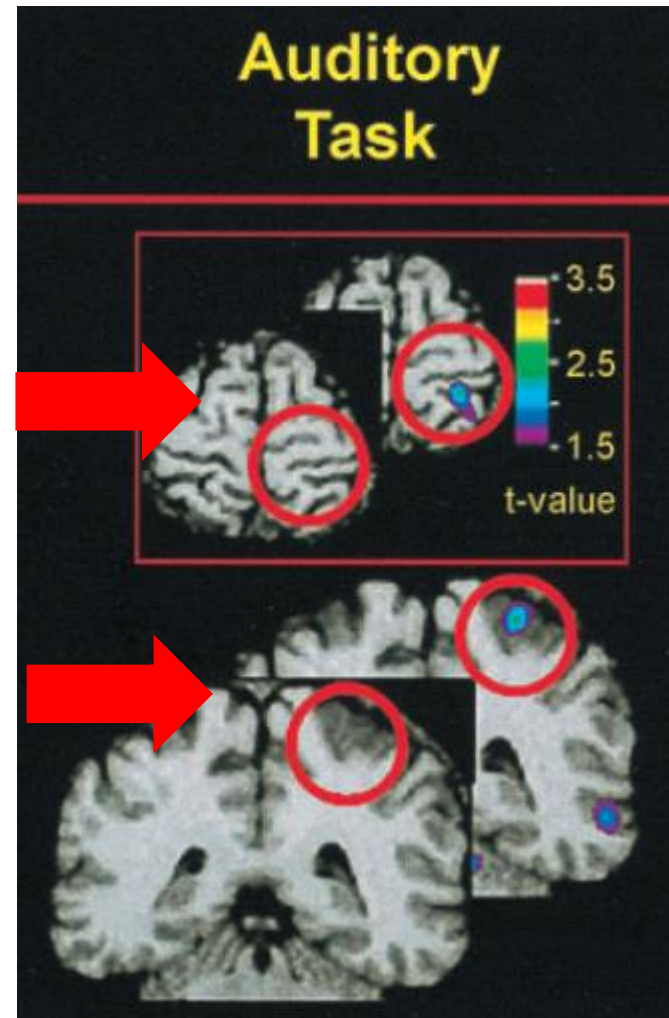

Pozornost věnována **stimulu**

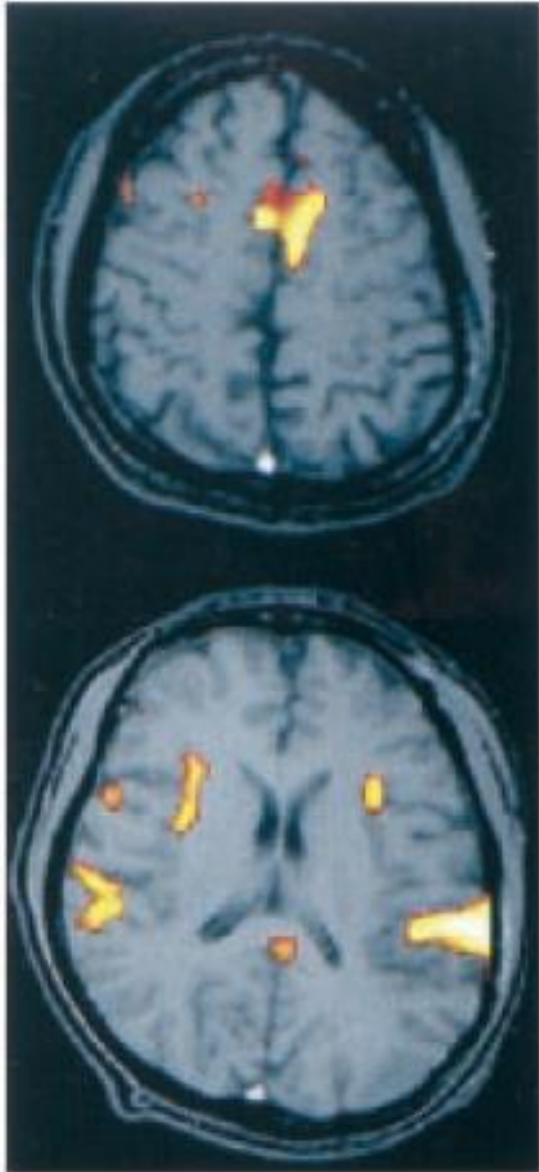
Pozornost věnována **hudbě**

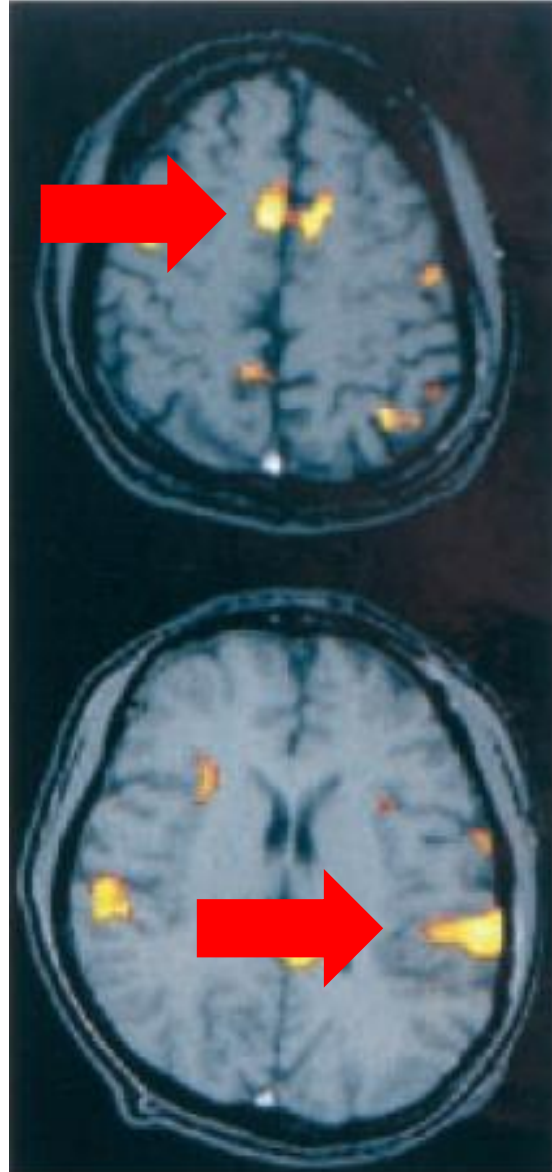
Bolestivý

(očekává bolest)

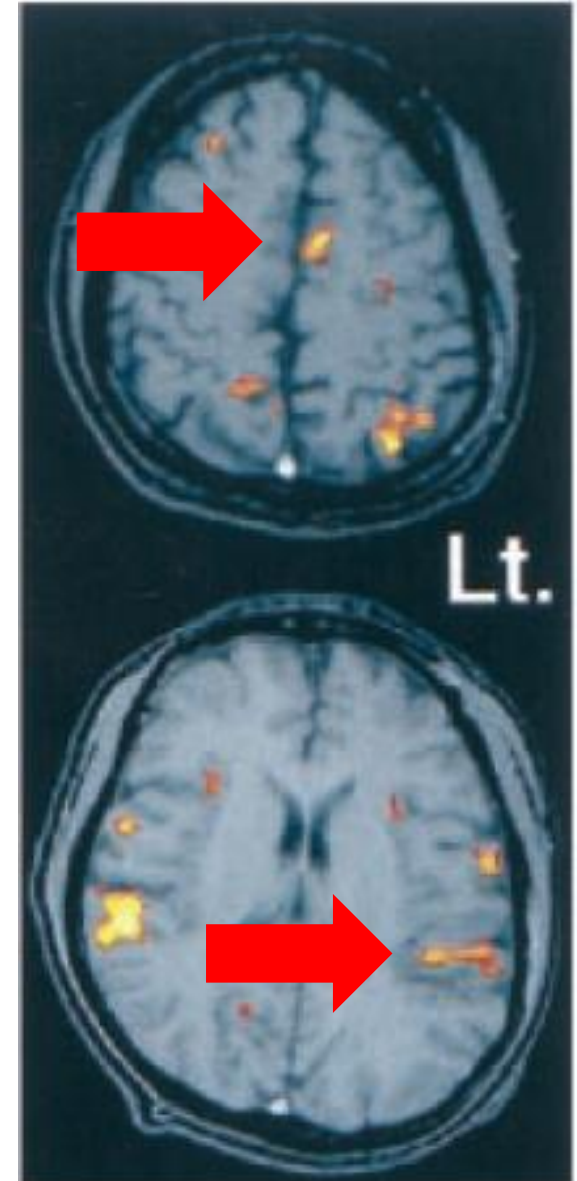
Teplý

(očekává bolest)

Teplý

(očekává teplo)

Bolest

Pojďme si to shrnout 😊

Platí toto tvrzení?

nocicepce = bolest

NE!

Bolest nekoreluje se stavem tkáně či aktivitou nociceptorů

Vždy záleží na
kontextu

Bolest

Každá bolest je
skutečná

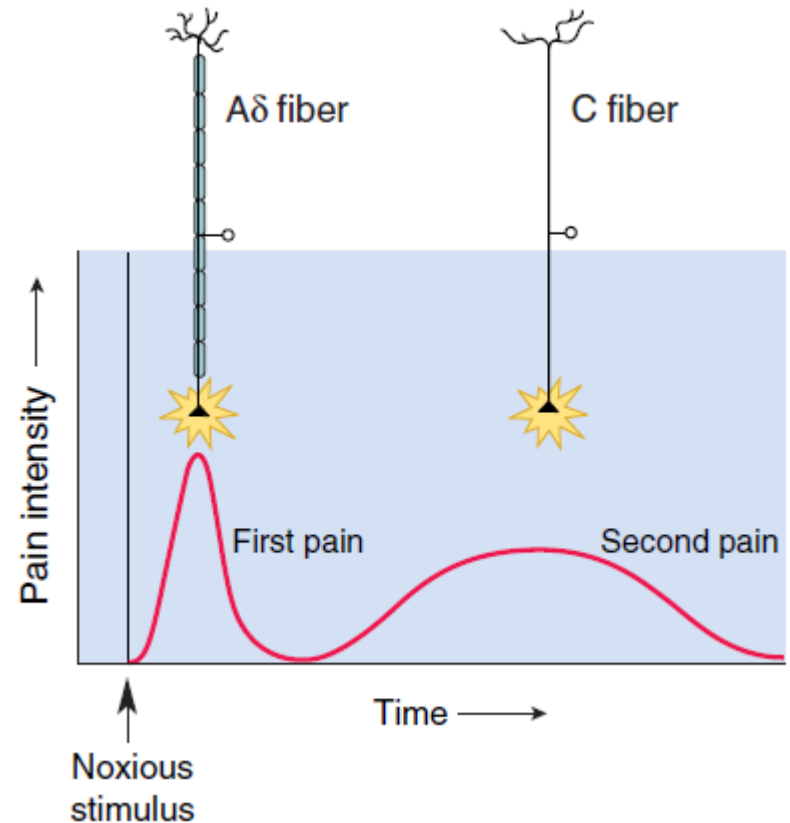
Bolest slouží k naší
ochraně (nedává
nám informace o
poškození našeho
těla)

Nociceptory

- A δ , A β a C vlákna
- Volná nervová zakončení

Typy nociceptorů:

- mechanické
- termické
- chemické
- polymodální

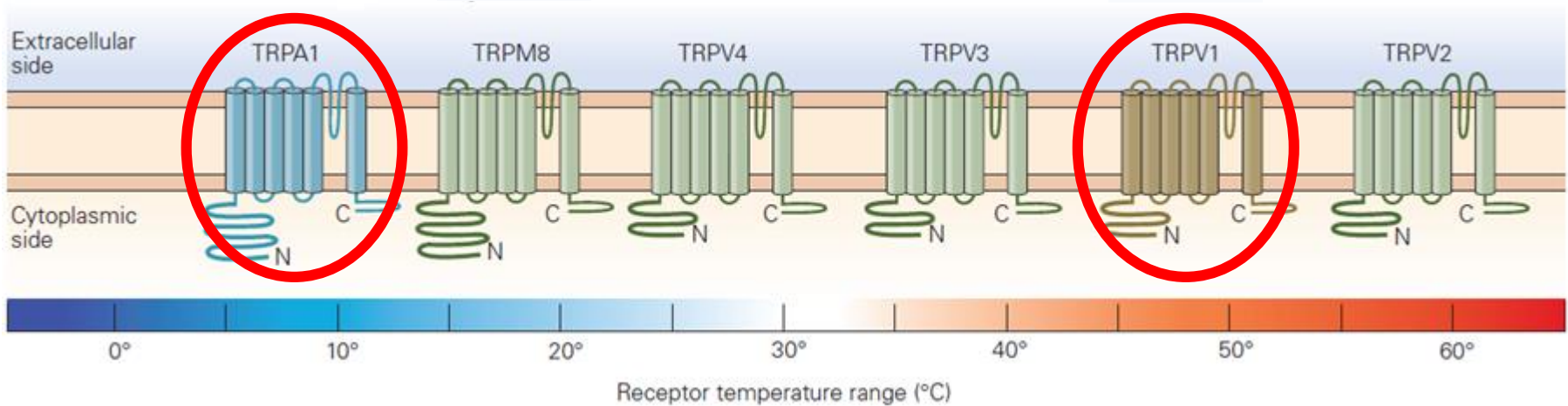
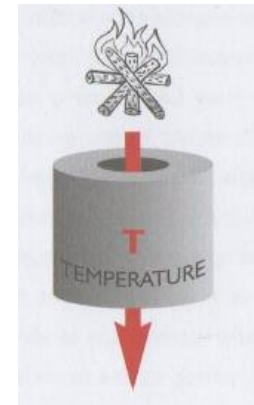

Hustota nociceptorů

Termické nociceptory

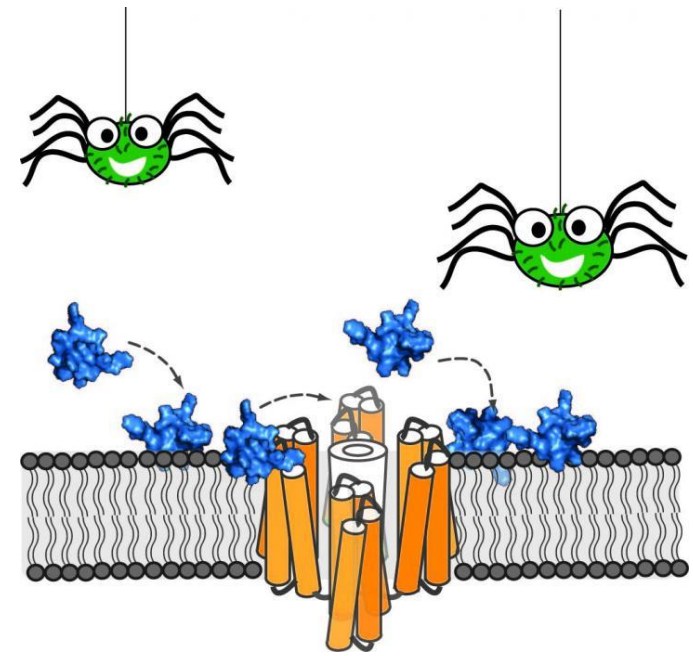
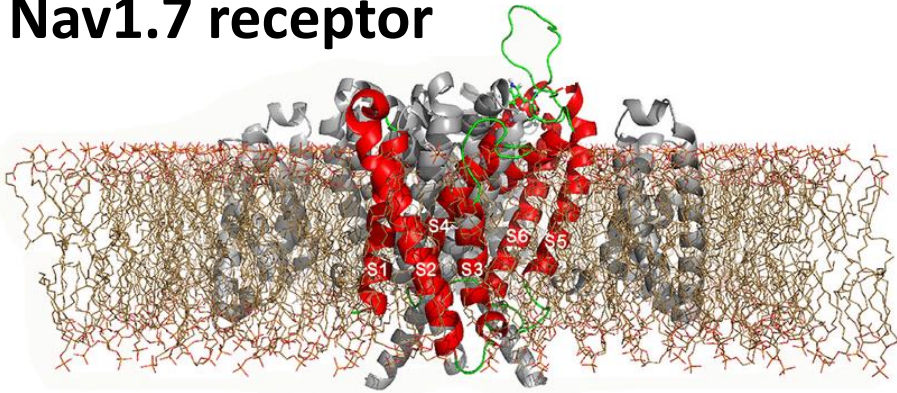

Nociceptivní informace: bolestivý chlad $< 15^{\circ}$

Nociceptivní informace: bradykinin, prostaglandin, serotonin, slabé kyseliny, $> 45^{\circ}$

Mechanické nociceptory

Nav1.7 receptor

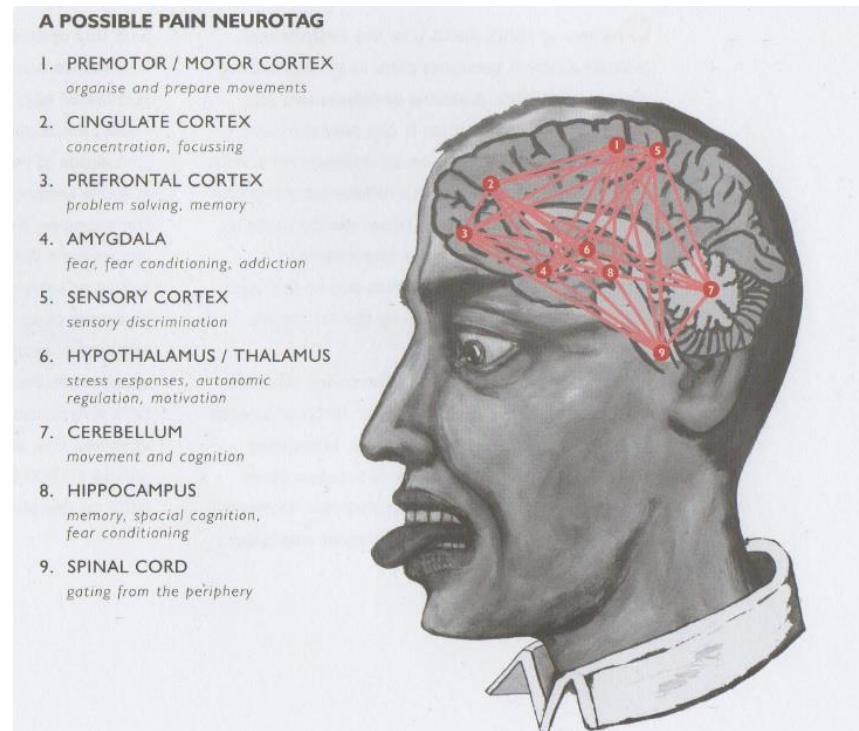
Chemické nociceptory

Dráhy nocicepce:

- Tr. spinothalamicus
- Tr. spinoreticularis
- Tr. spinomesencefalicus

Není žádné jedno centrum bolesti

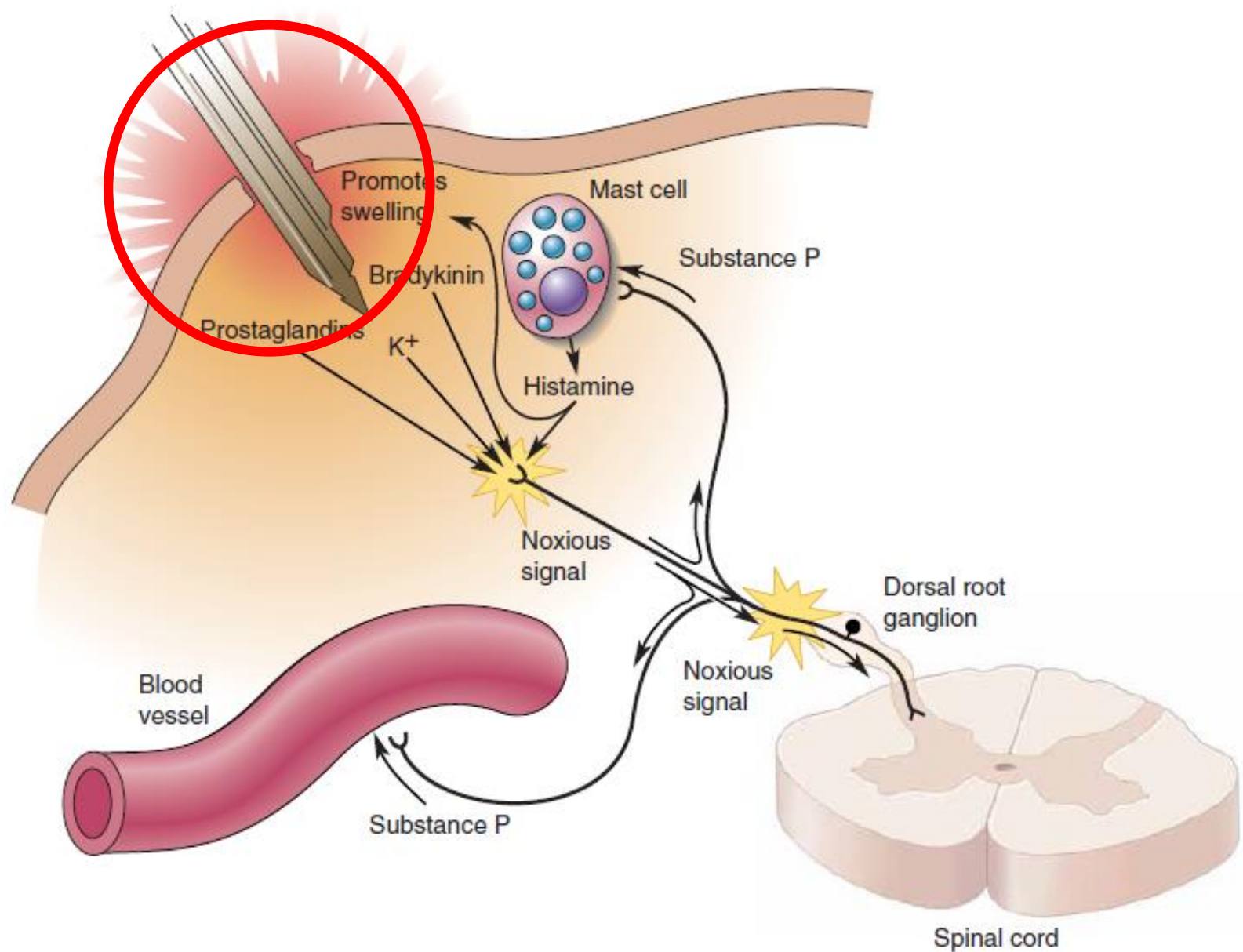

Poranění tkáně

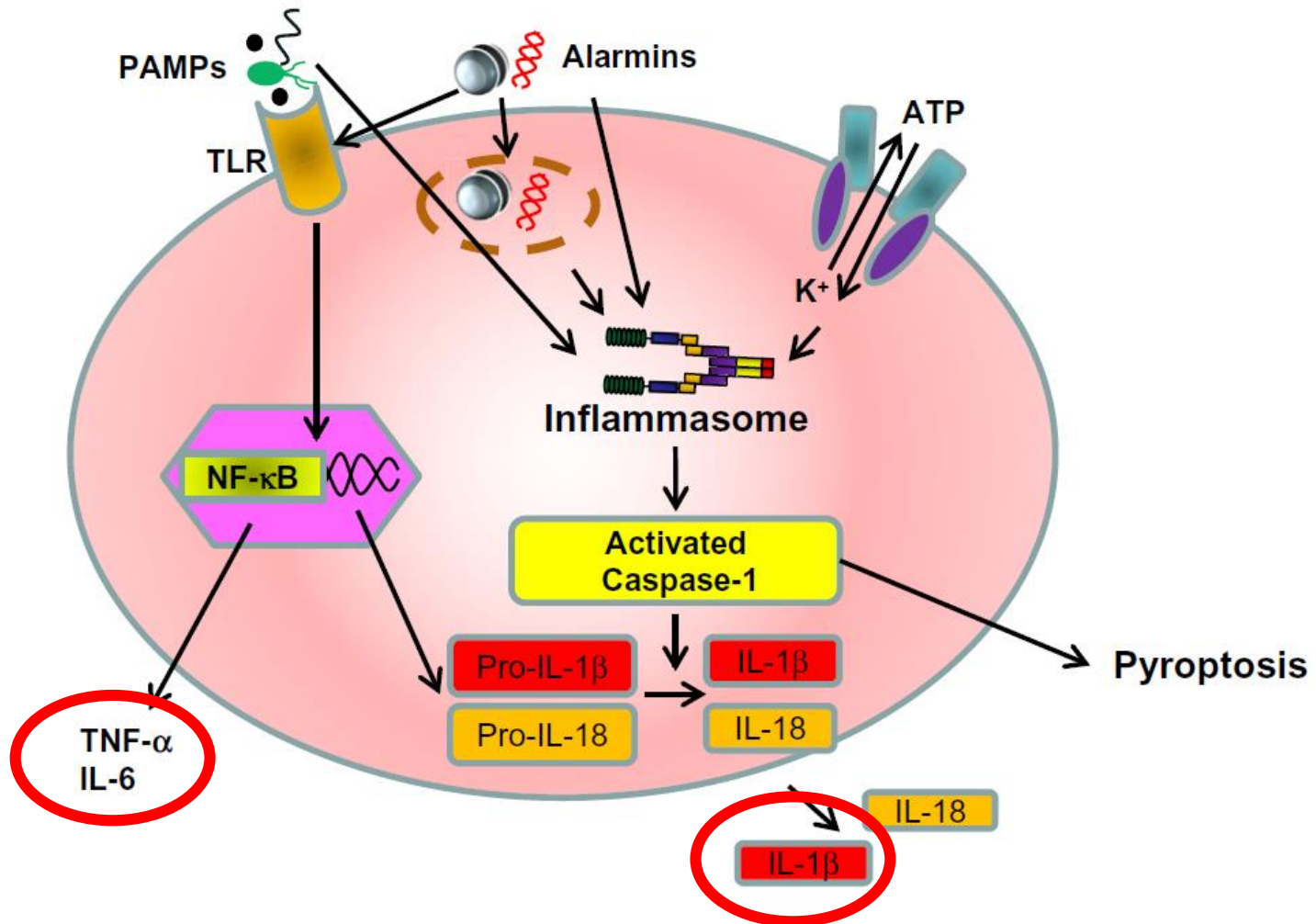

Lokální zánětlivá odpověď

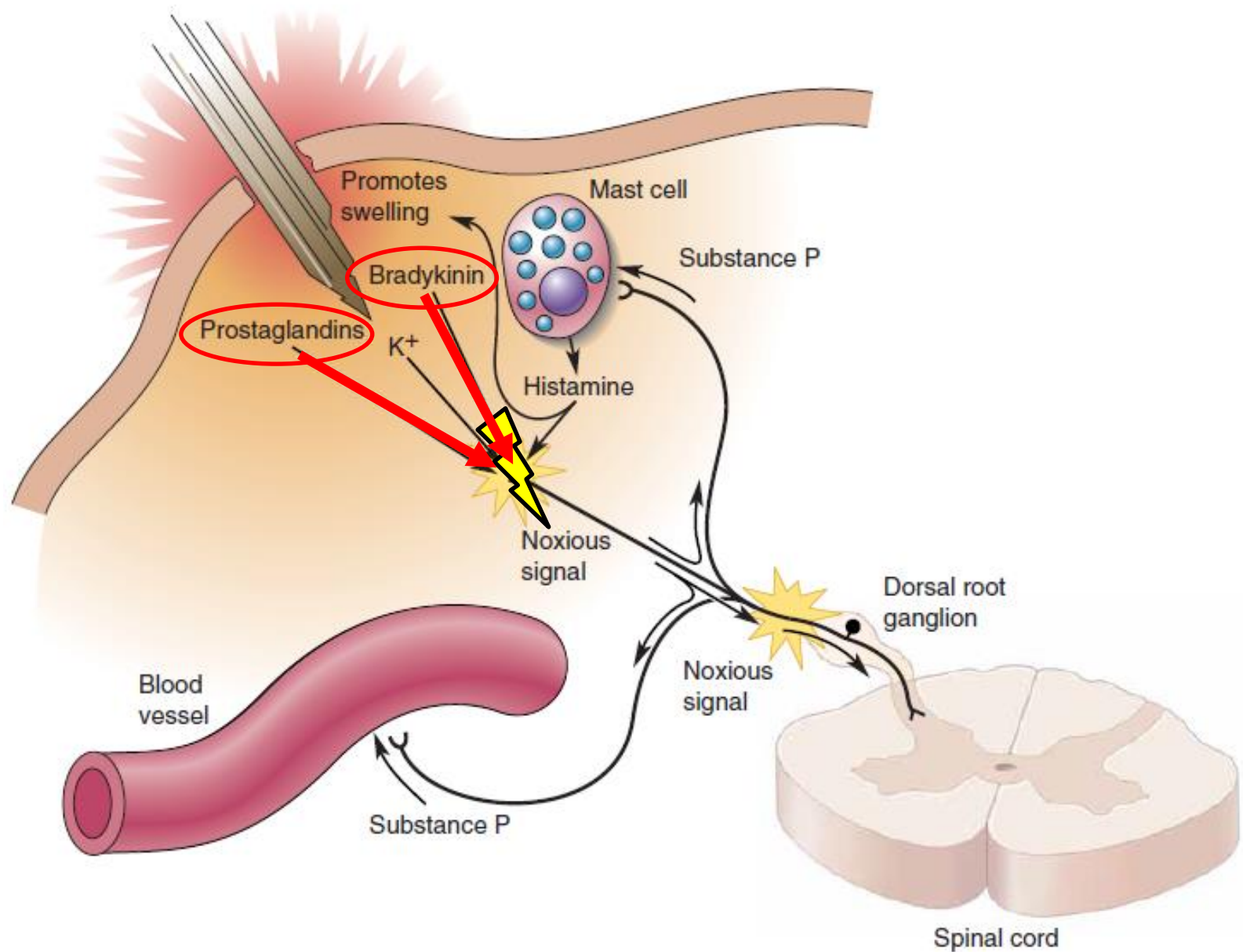

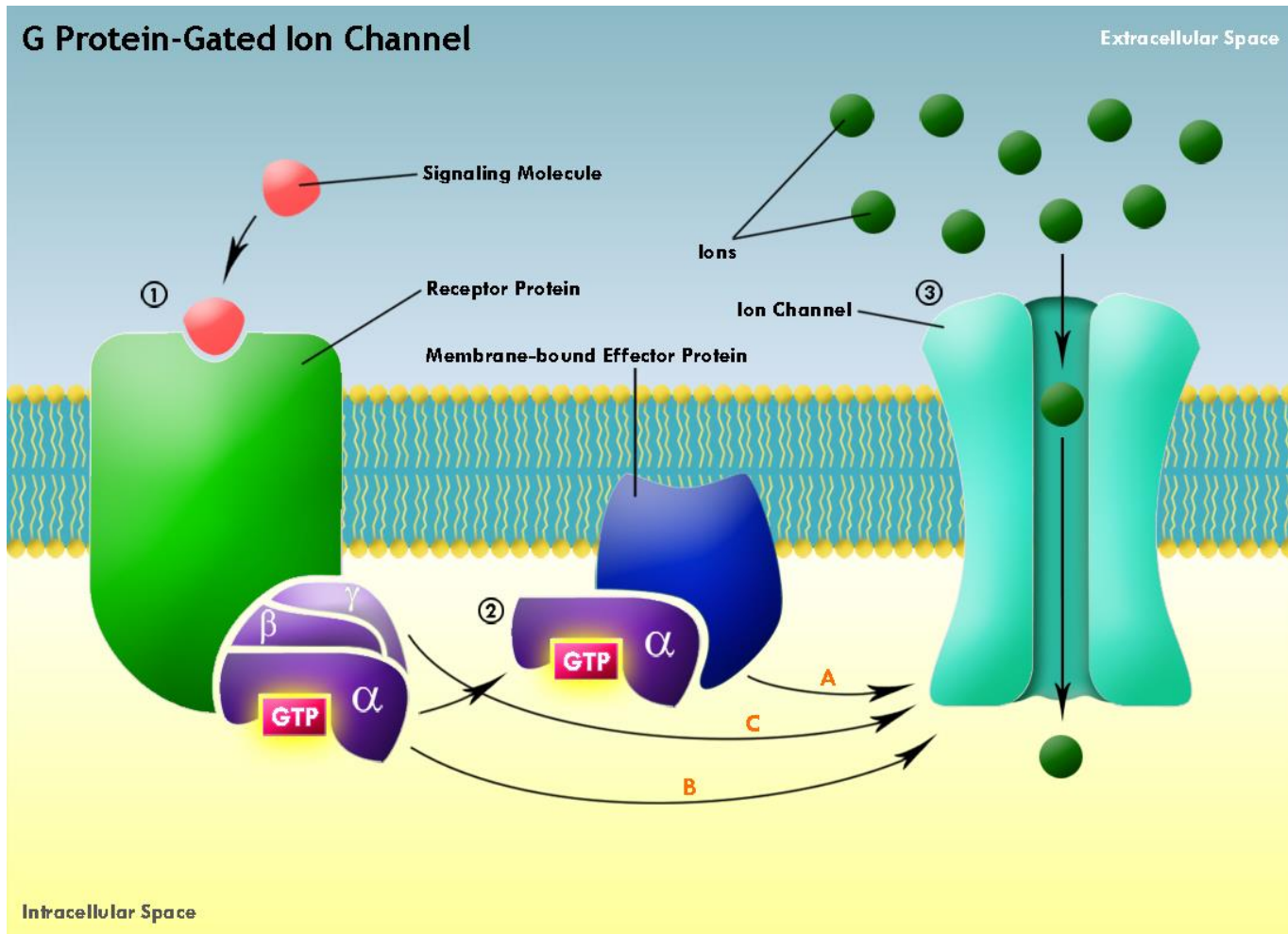
Imunologická odpověď při poranění

Lokální zánětlivá odpověď

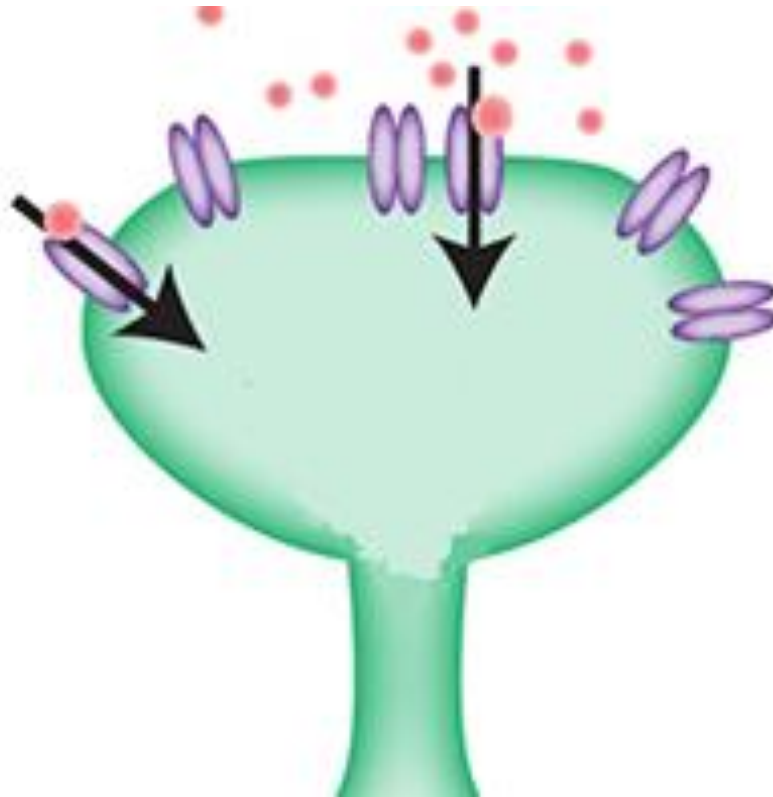

Periferní senzitivizace 1

Periferní senzitivizace 2

„Vmezeření“ nových iontových kanálů

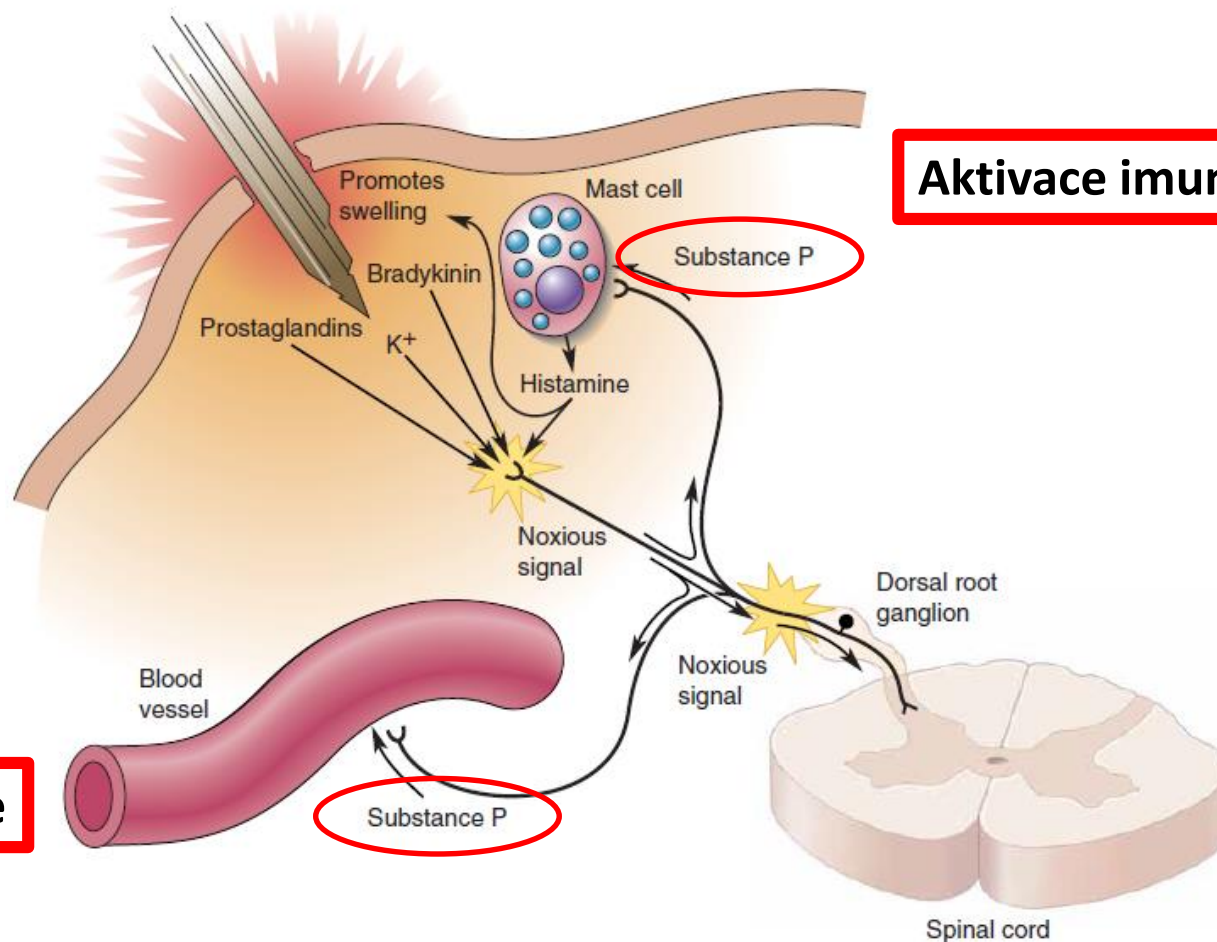

Léčebná funkce nociceptorů

Léčebná funkce nociceptorů

- 3 druhy peptidů (substance P)

Aktivace imunitních buněk

vazodilatace

Léčebná funkce nociceptorů

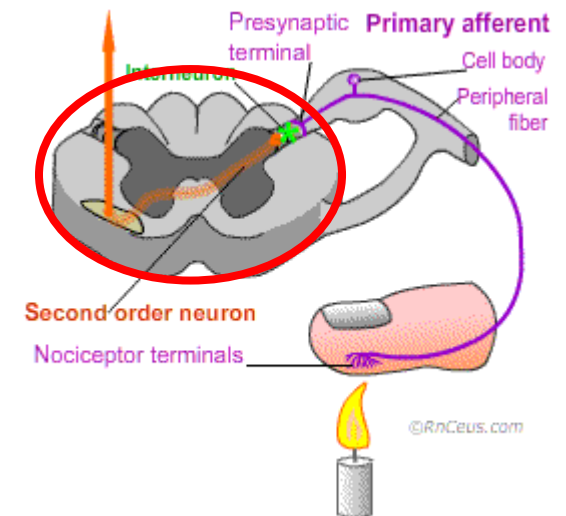
„...bolest je přítel, pokud cítíš bolest, tak víš, že se léčíš...“

Centrální senzitivizace

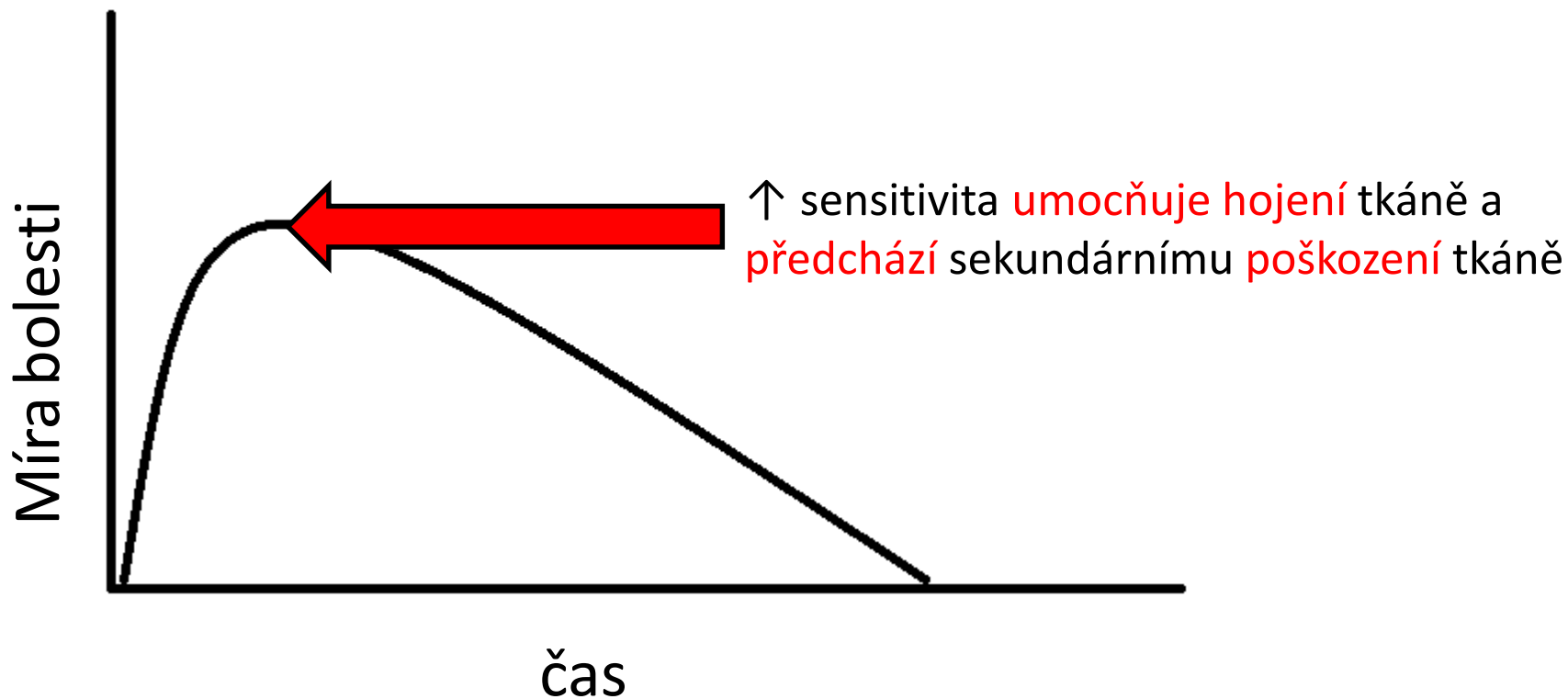
Centrální senzitivizace 1

↓ membránový potenciál spinálních nociceptorů

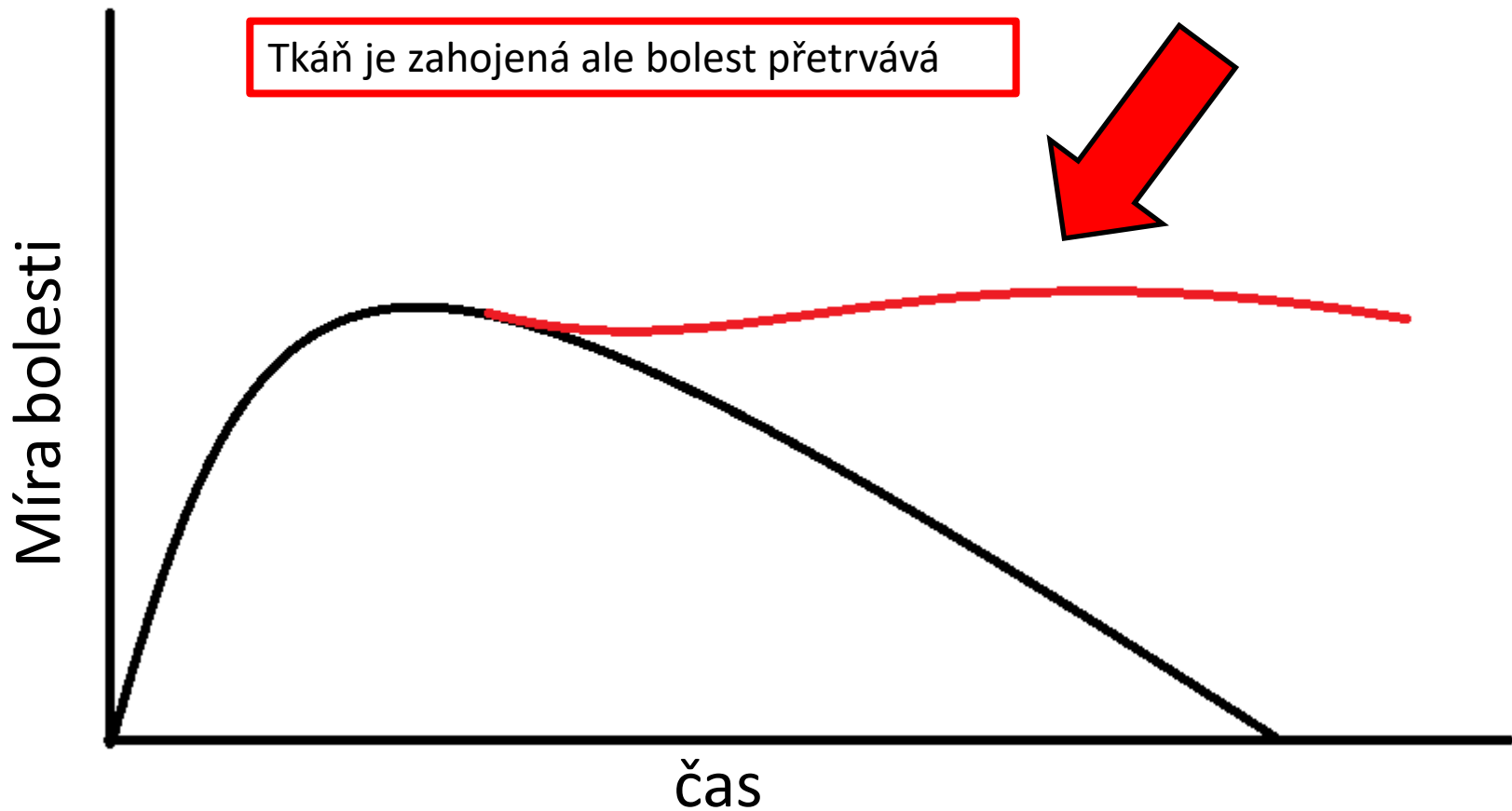
↑ účinnost intových kanálů spinálních nociceptorů

Hojení tkáně ve vztahu k bolesti

Hojení tkáně ve vztahu k bolesti

Centrální senzitivizace 2

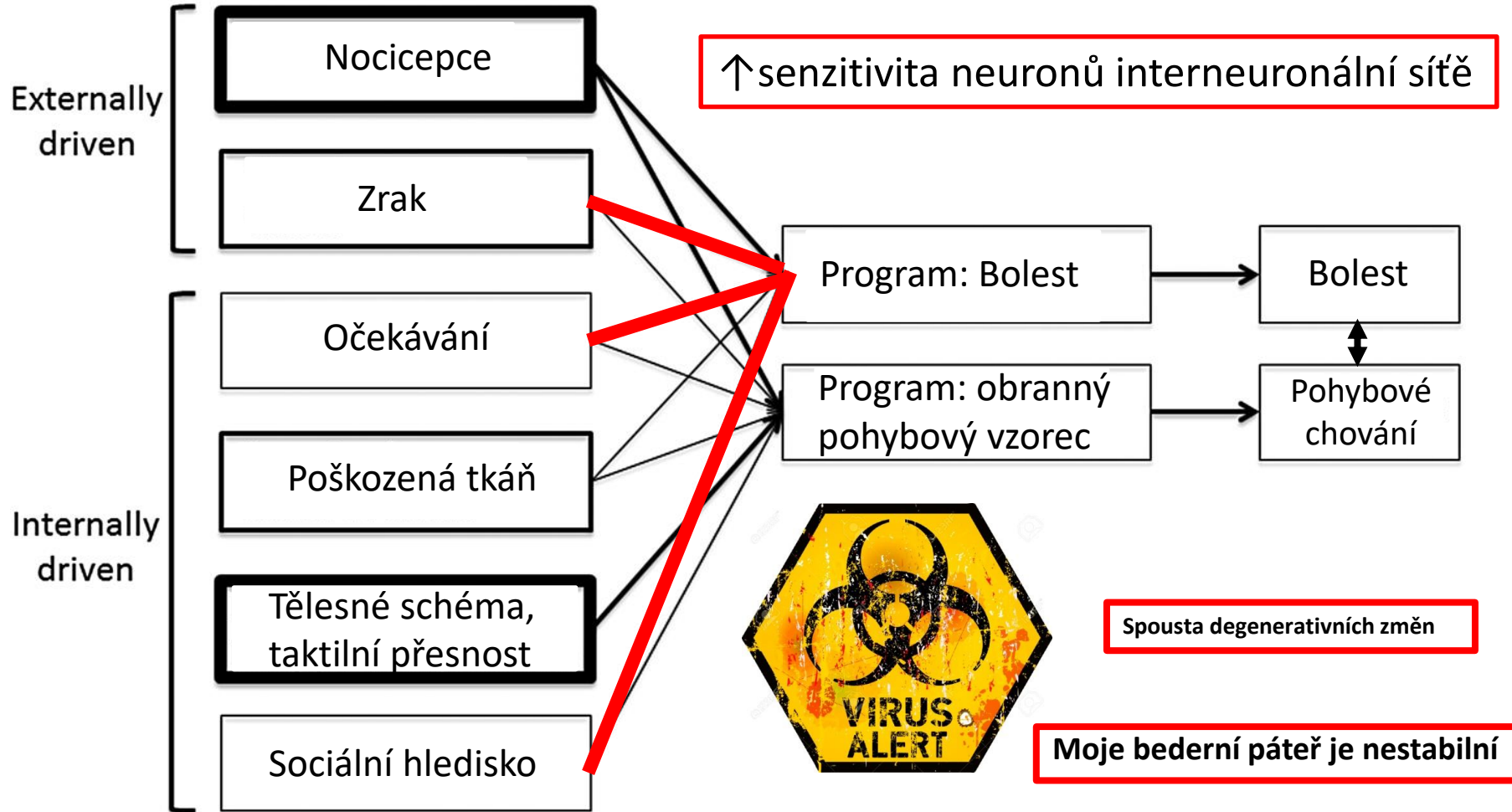
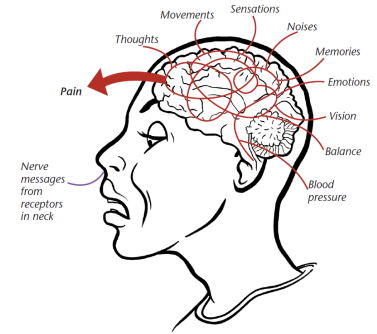
Reorganizace kortexu

Senzitivizace neurotagu

Centrální senzitivizace 2

(neurotag, interneuronální síť)

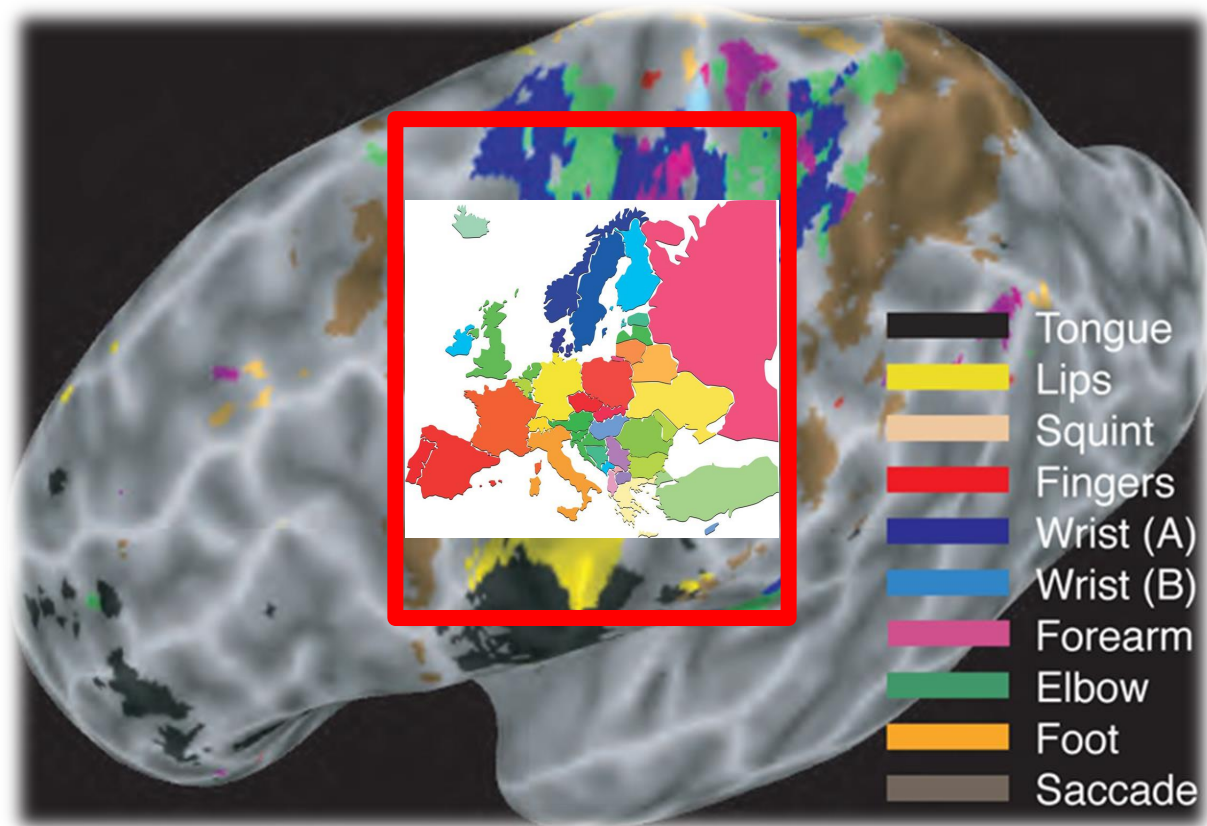

Centrální senzitivizace 2

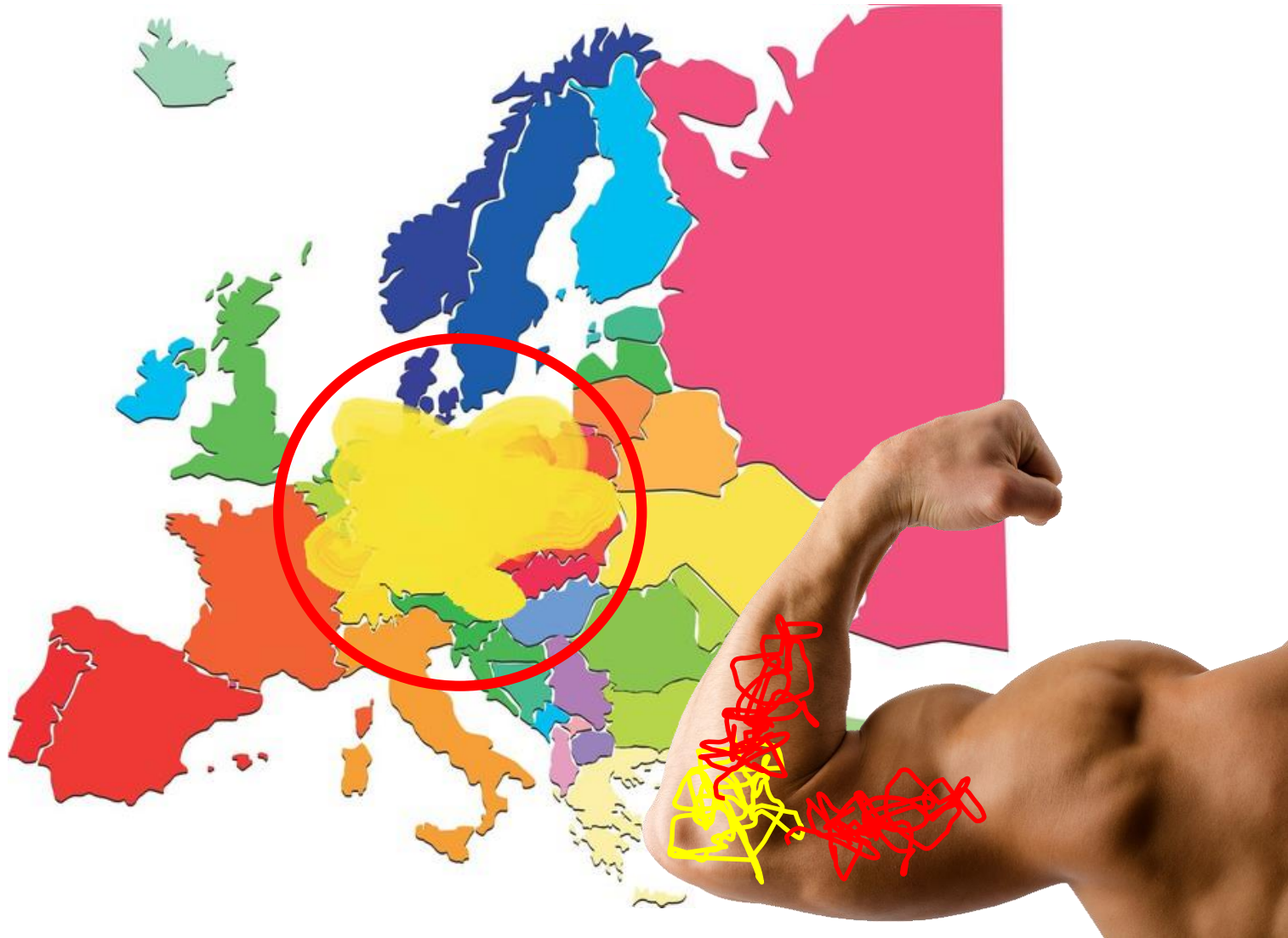
↓ intrakortikální inhibice

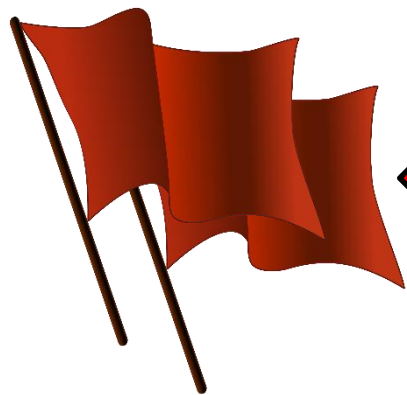

Centrální senzitivizace 2

Centrální senzitivizace 2

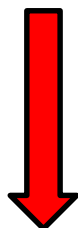

Diferenciální diagnostika

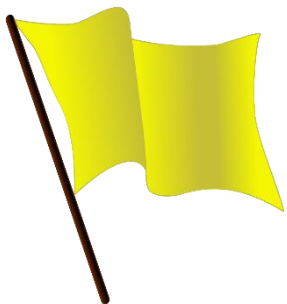
Mechanická problematika
(periferní problematika)

Nemechanická problematika
(centrální senzitivizace)

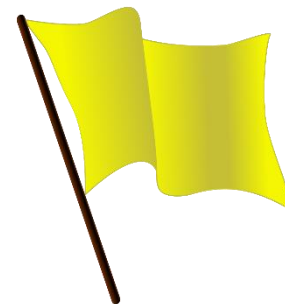

Bolest odpovídající segmentální/derm.
distribuci
Konzistentní nález
↓ YFF

Anamnéza !!!
Dotazník kineziofóbie

Örebro Musculoskeletal Pain Screening Questionnaire (krátká verze)

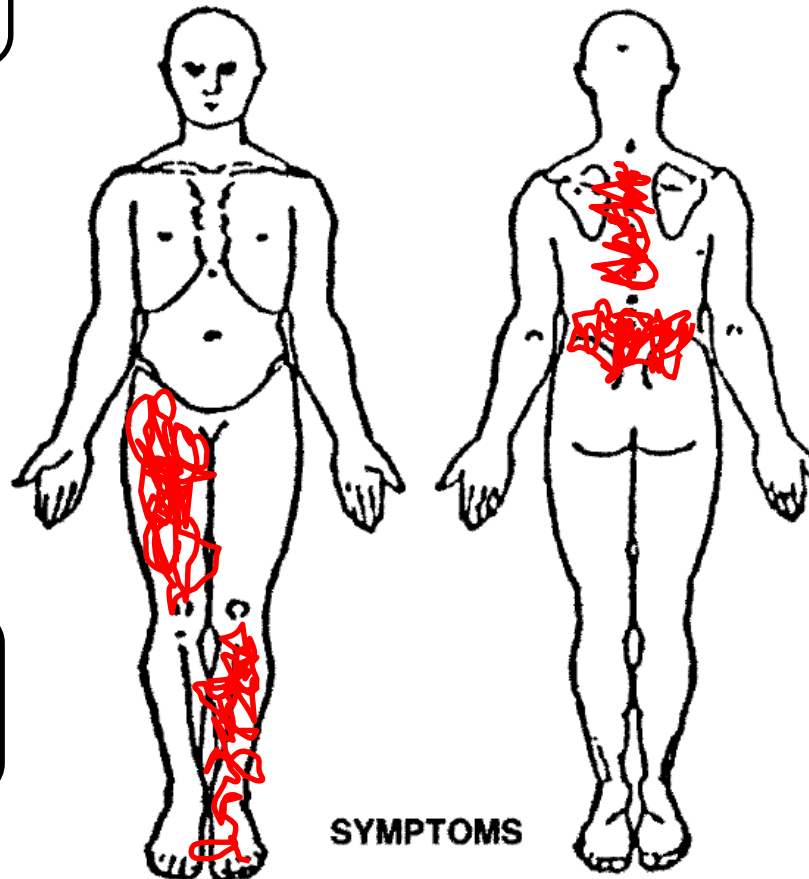
1. Bojím se, že bych se mohl zranit, když bych teď cvičil	1	2	3	4
1. Pokud bych se snažil bolest překonat, zhoršila by se	1	2	3	4
1. Mé tělo se mi snaží říct, že je semnou něco v nepořádku	1	2	3	4
1. Bolest, kterou teď pociťuji by se zmírnila při cvičení	1	2	3	4
1. Ostatní mou bolest neberou dostatečně vážně	1	2	3	4
1. Zranění, které jsem za celý svůj život nasbíral se nyní podílí na mé bolesti	1	2	3	4
1. Bolest znamená, že je mé tělo zraněné	1	2	3	4
1. To, že něco zhoršuje mou bolest ještě neznamená, že je to nebezpečné	1	2	3	4
1. Obávám se, že bych se při pohybu mohl zranit	1	2	3	4
1. Tím, že se budu vyhýbat všem nepotřebným pohybovým aktivitám, tak předejdu zhoršení bolesti	1	2	3	4
1. Nebyl bych v takové bolesti, kdyby se v mém těle neodehrávalo něco nebezpečného	1	2	3	4
1. I když jsem nyní v bolesti, pohyb by mi prospěl	1	2	3	4
1. Když mě něco začne bolet, znamená to, že bych s tou aktivitou měl přestat abych se nezranil	1	2	3	4
1. S mojí kondicí není bezpečné být pohybově aktivní	1	2	3	4
1. Nemohu dělat vše co ostatní dělají, protože se mohu při tom lehce zranit	1	2	3	4
1. Přestože mě něco způsobuje bolest, nemyslím si, že je to nebezpečné	1	2	3	4
1. Nikdo by neměl cvičit, pokud je v bolestech	1	2	3	4

Anamnéza !!!

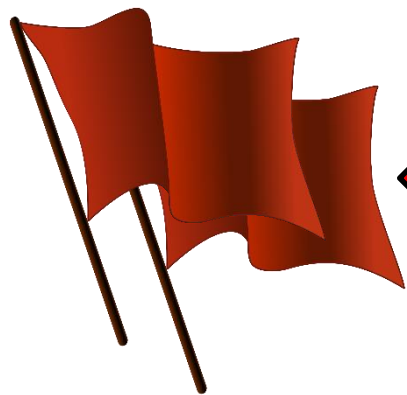
Bolest se stěhuje

Myšlenka pohybu
vyvolá bolest

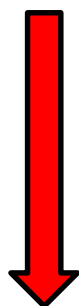
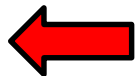

Bolest vzniká a mizí
nezávisle na pohybu

Bojím se hýbat
abych se nezranil

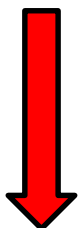
Diferenciální diagnostika

Mechanická problematika
(periferní problematika)

Nemechanická problematika
(centrální senzitivizace)

MIX

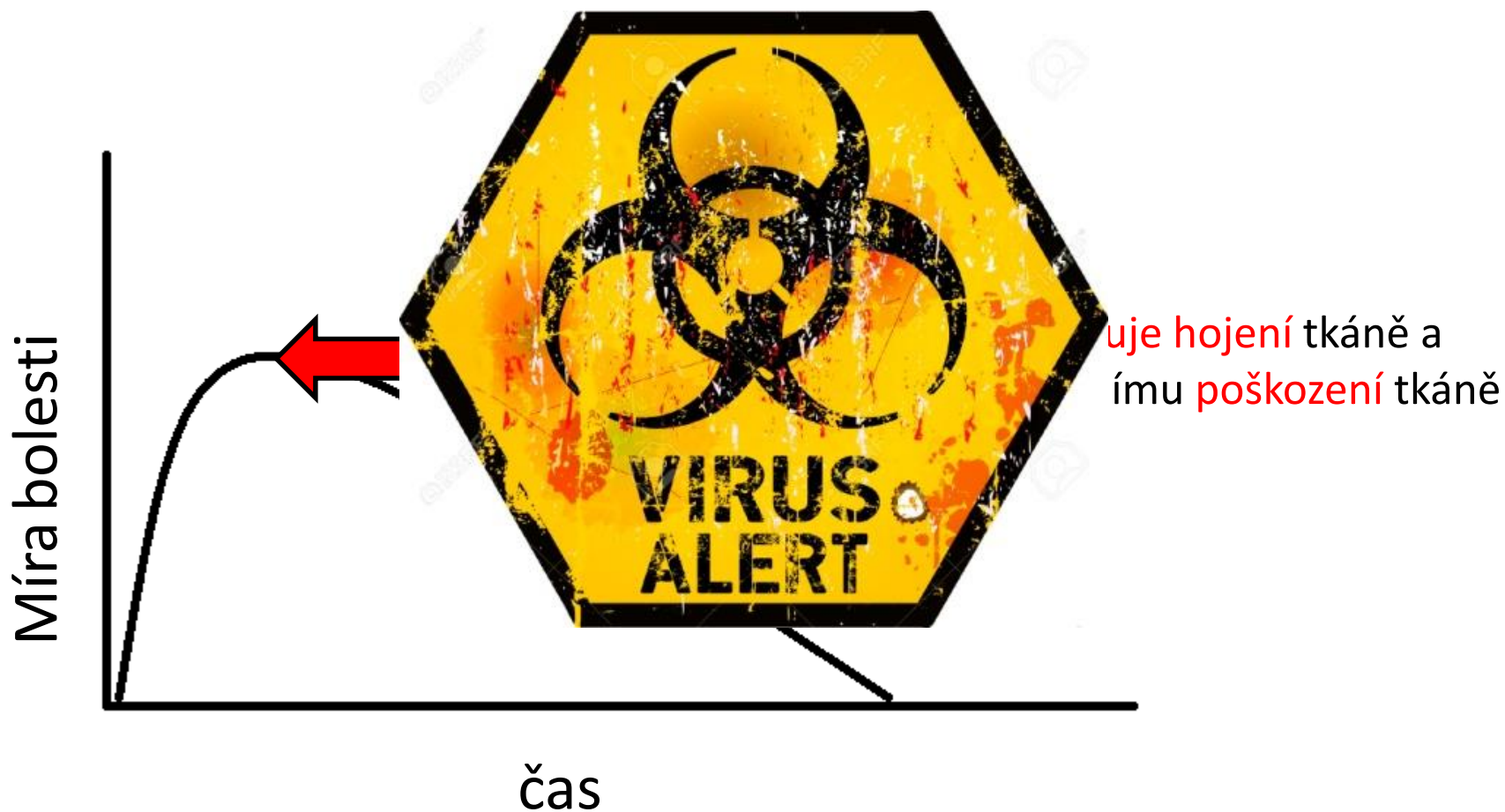

McKenzie

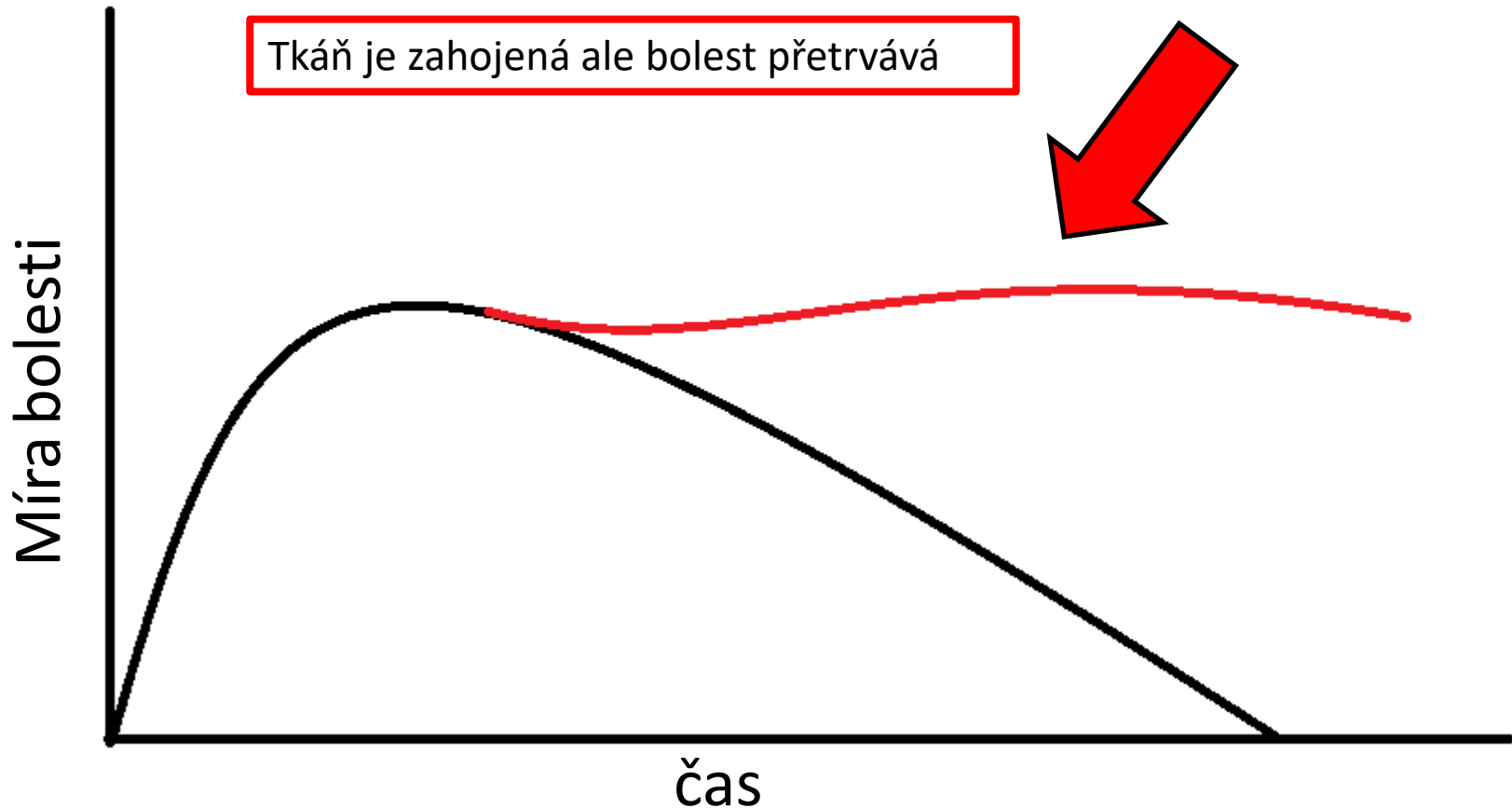
Explain pain
Graded motor imagery

Terapie

Hojení tkáně ve vztahu k bolesti

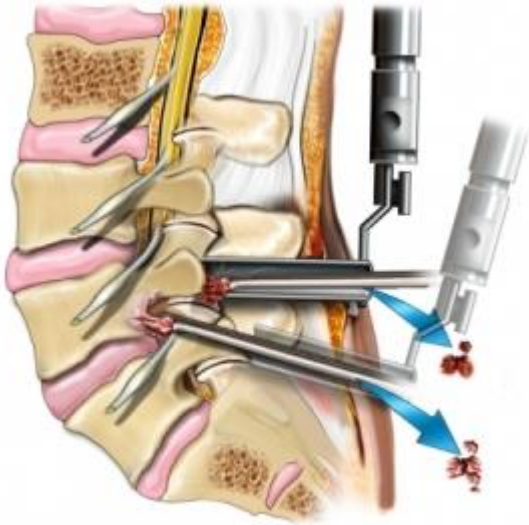

Hojení tkáně ve vztahu k bolesti

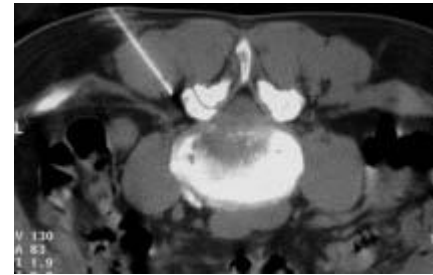

Většina metod je založena na ovlivnění poškozené tkáně

Disektomie

Opich fasetového kloubu

Mckenzie

Posilování HSSP

Terapie 1

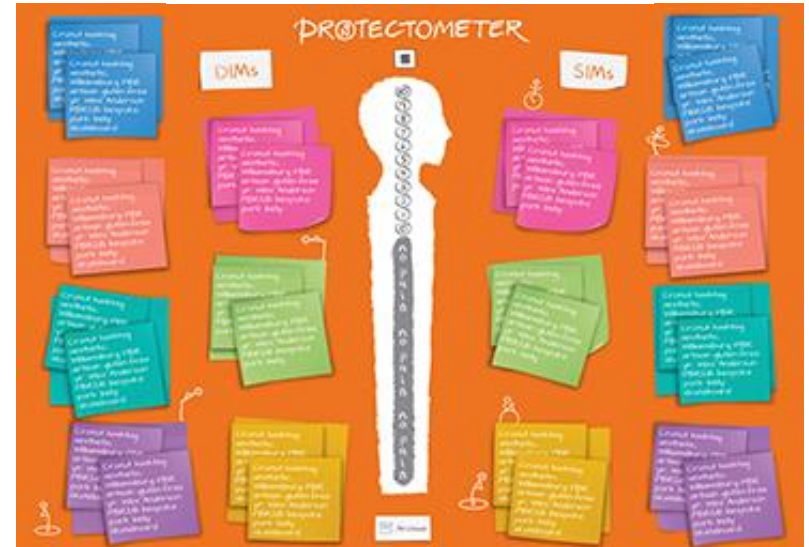
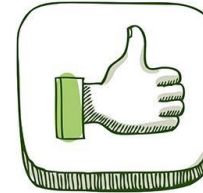
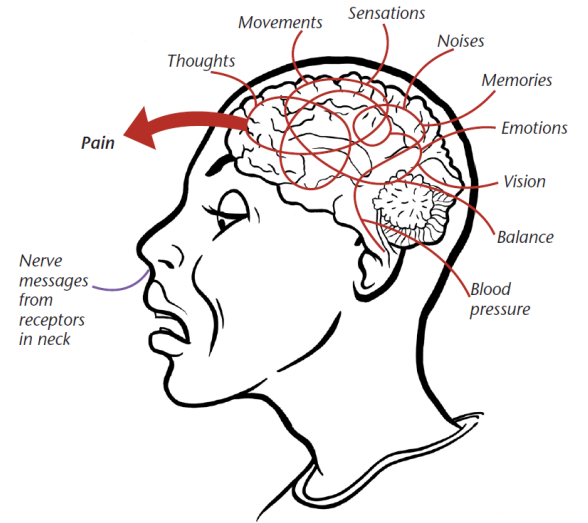

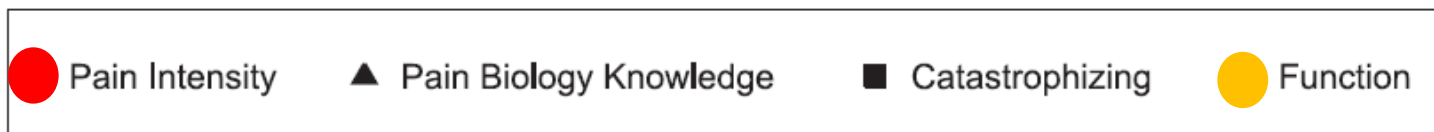
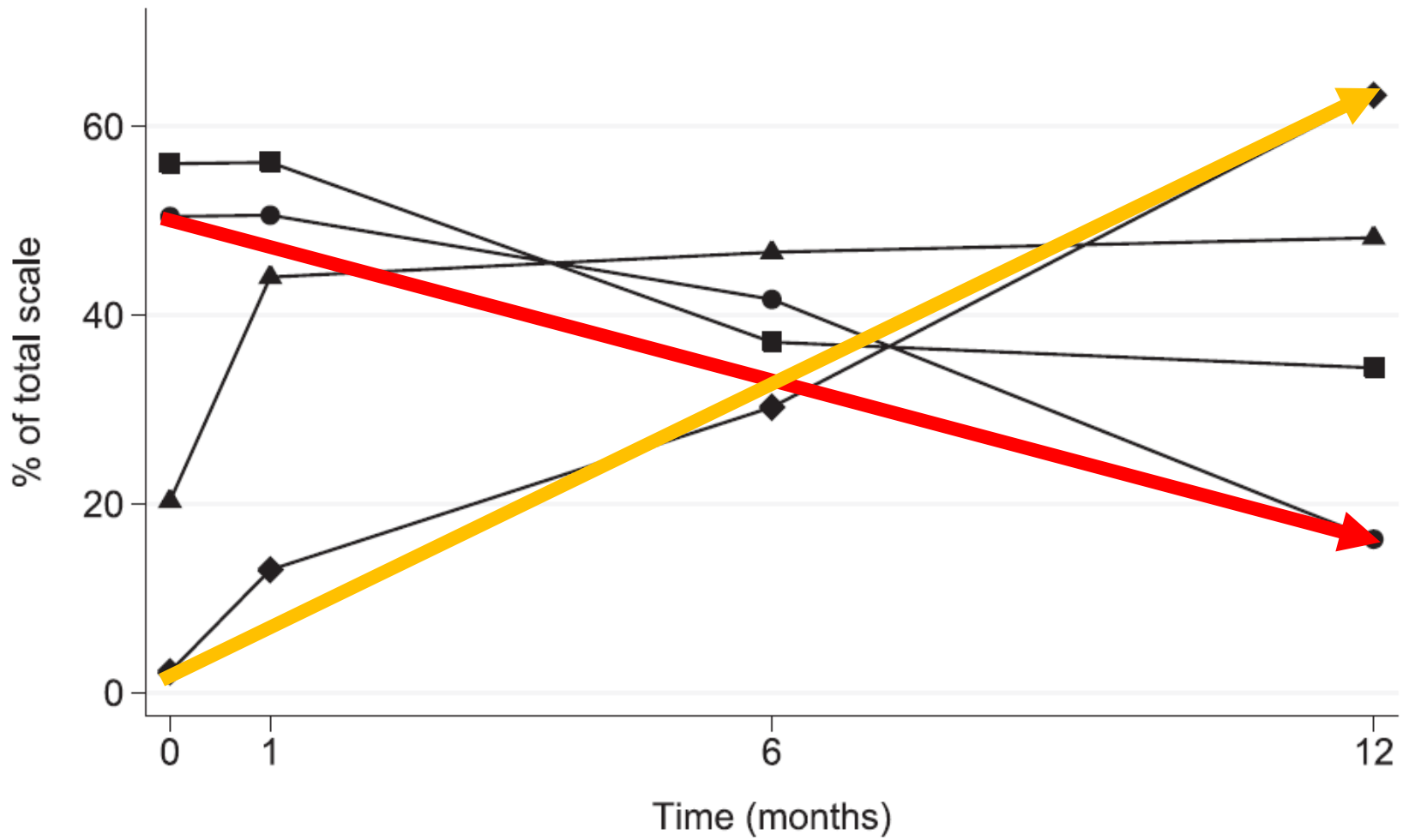
Explain pain

Protectometer
noigroup
\$9.99

Therapie 1

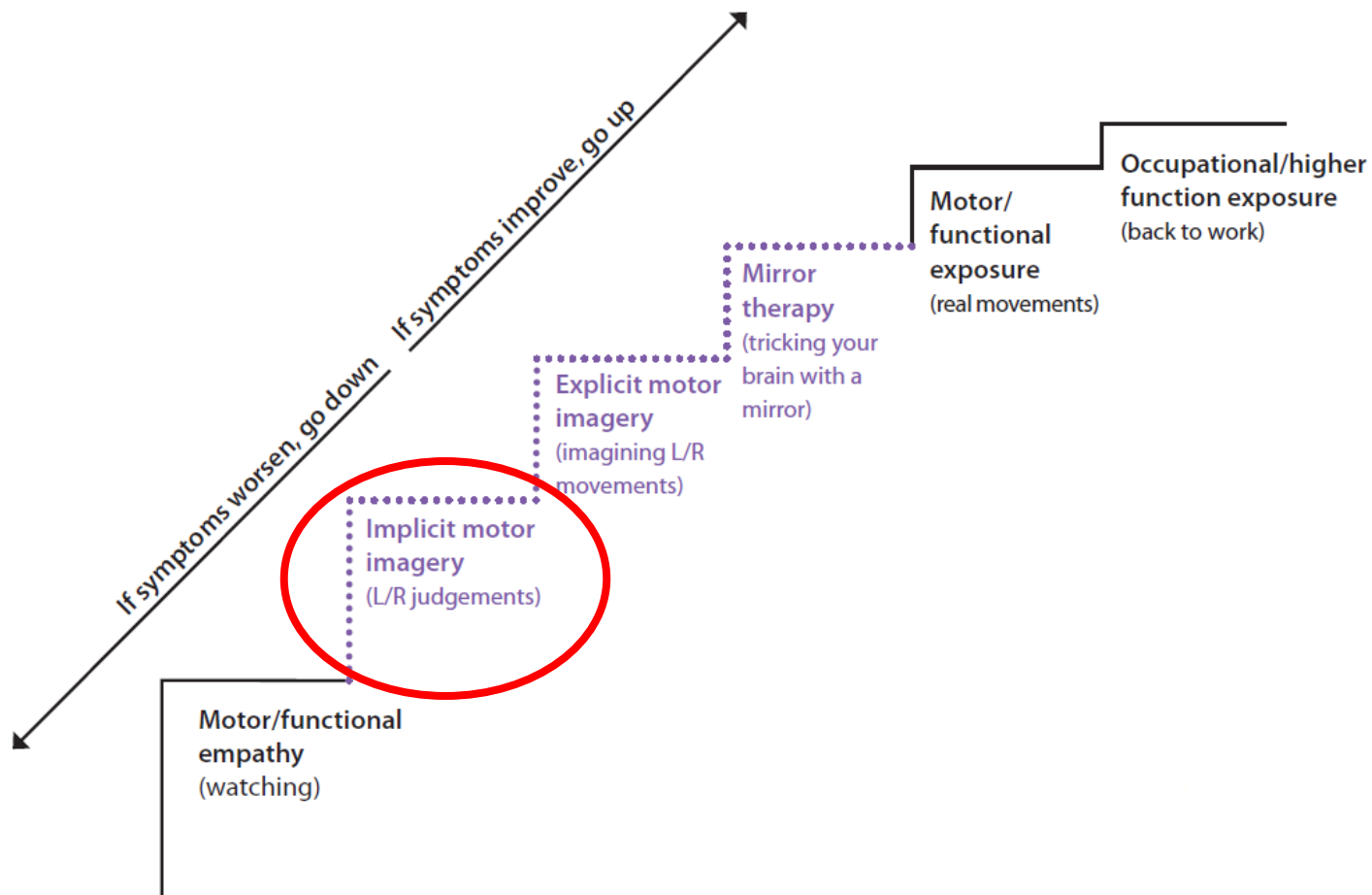
Terapie 2

Graded motor imagery

Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

Centrální senzitivizace 2

(neurotag, interneuronální síť)

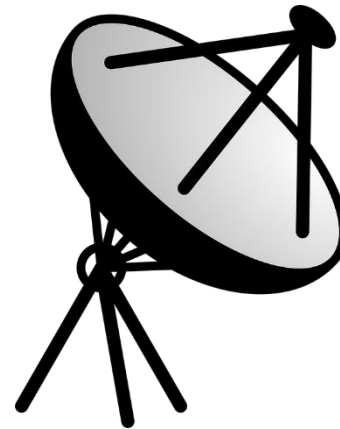
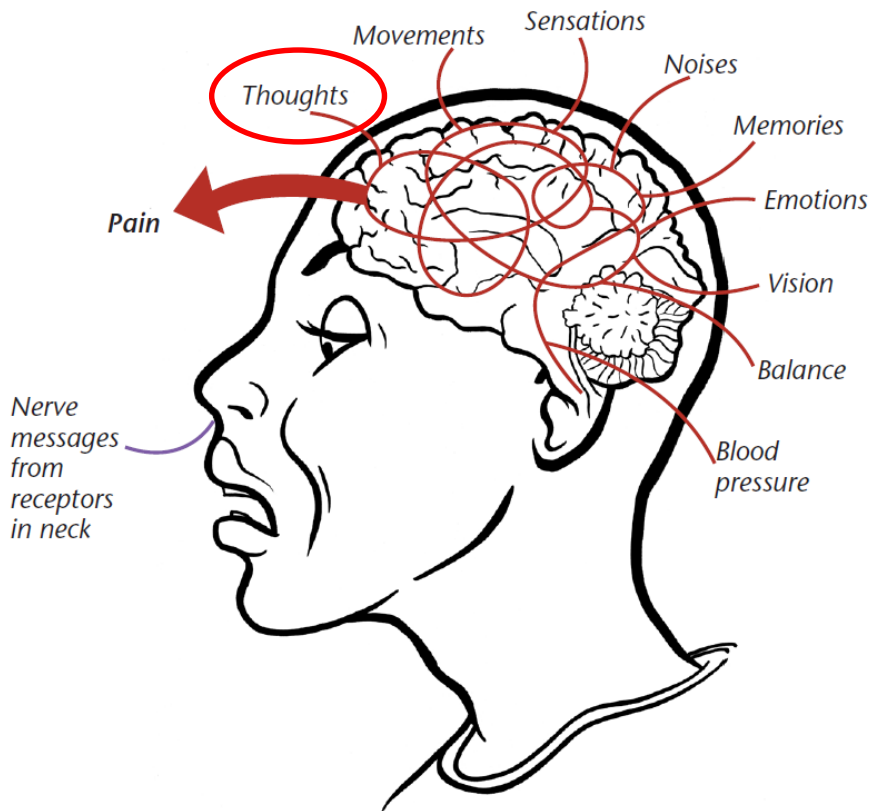
... stačí se podívat, jak se někdo předklání a bolí mě to za něj...

Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

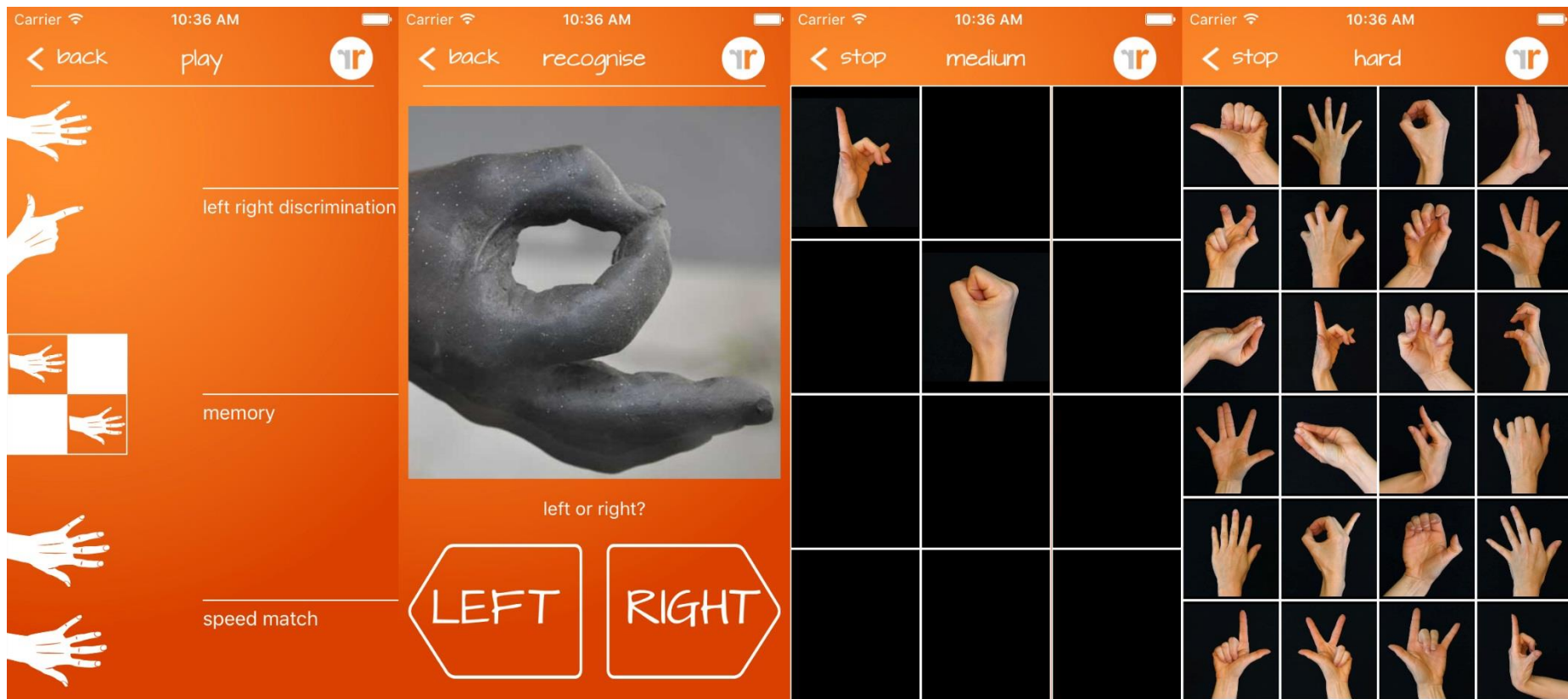
Implicitní aktivace premotorického kortexu

- ↓ senzitivitu interneuronální sítě
- ↑ intrakortikální inhibici

Prostorová diskriminace

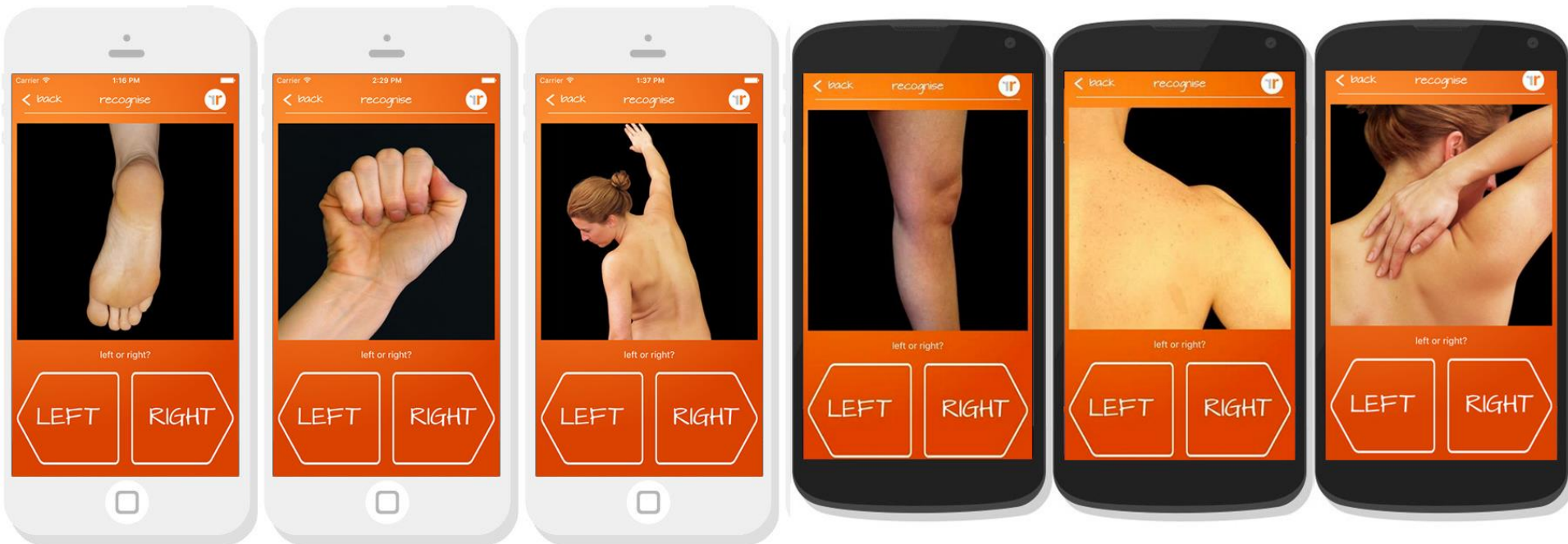
Left/right discrimination

Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

<http://www.gradedmotorimagery.com/>

219kč

Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

Results

ALL DONE!
TIME(s)!

LEFT	RIGHT
2.8	2.4
ACCURACY(%)	
LEFT	RIGHT
80	70

MORE RESULTS

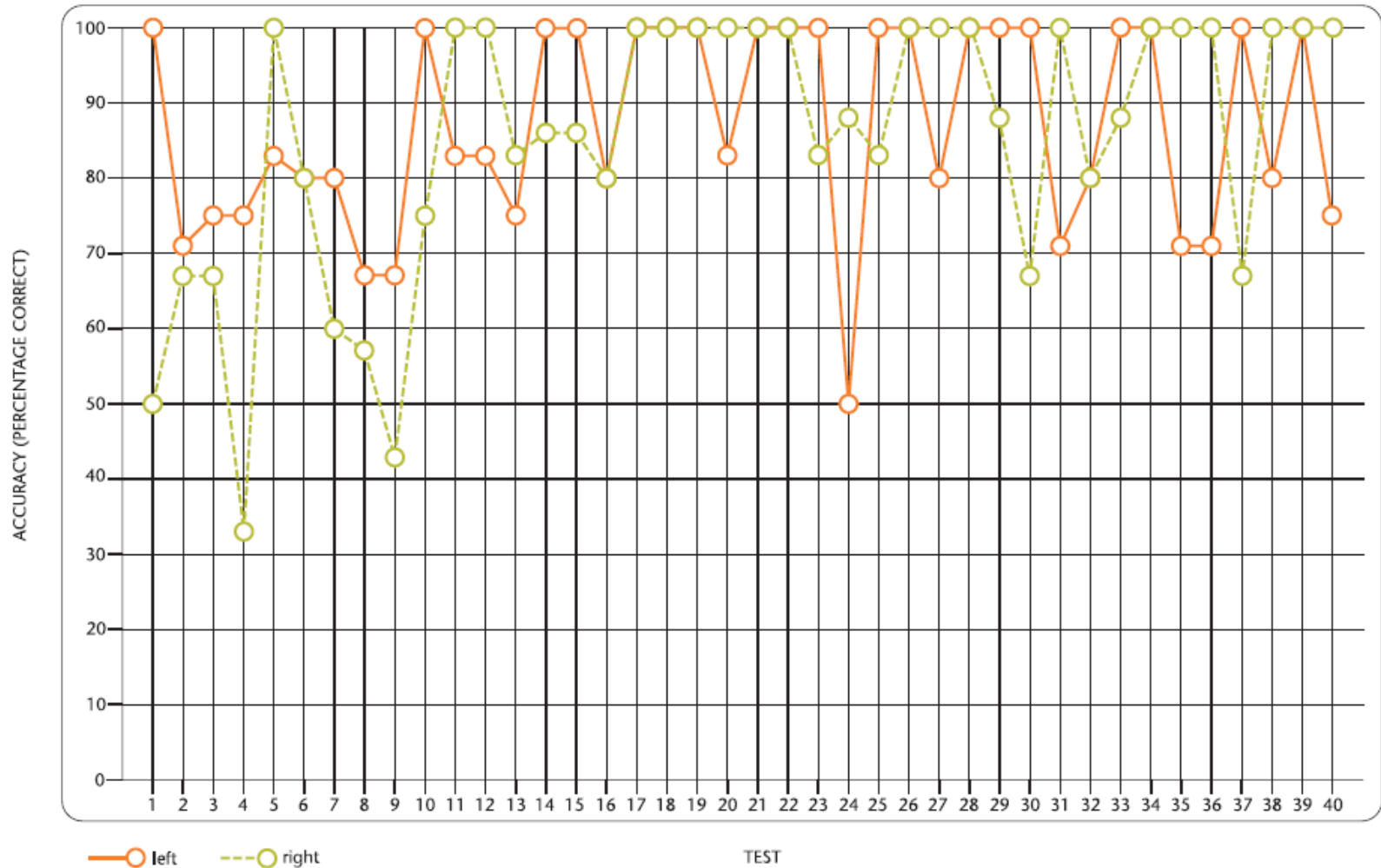
PLAY AGAIN

MENU

www.gradedmotorimagery.com

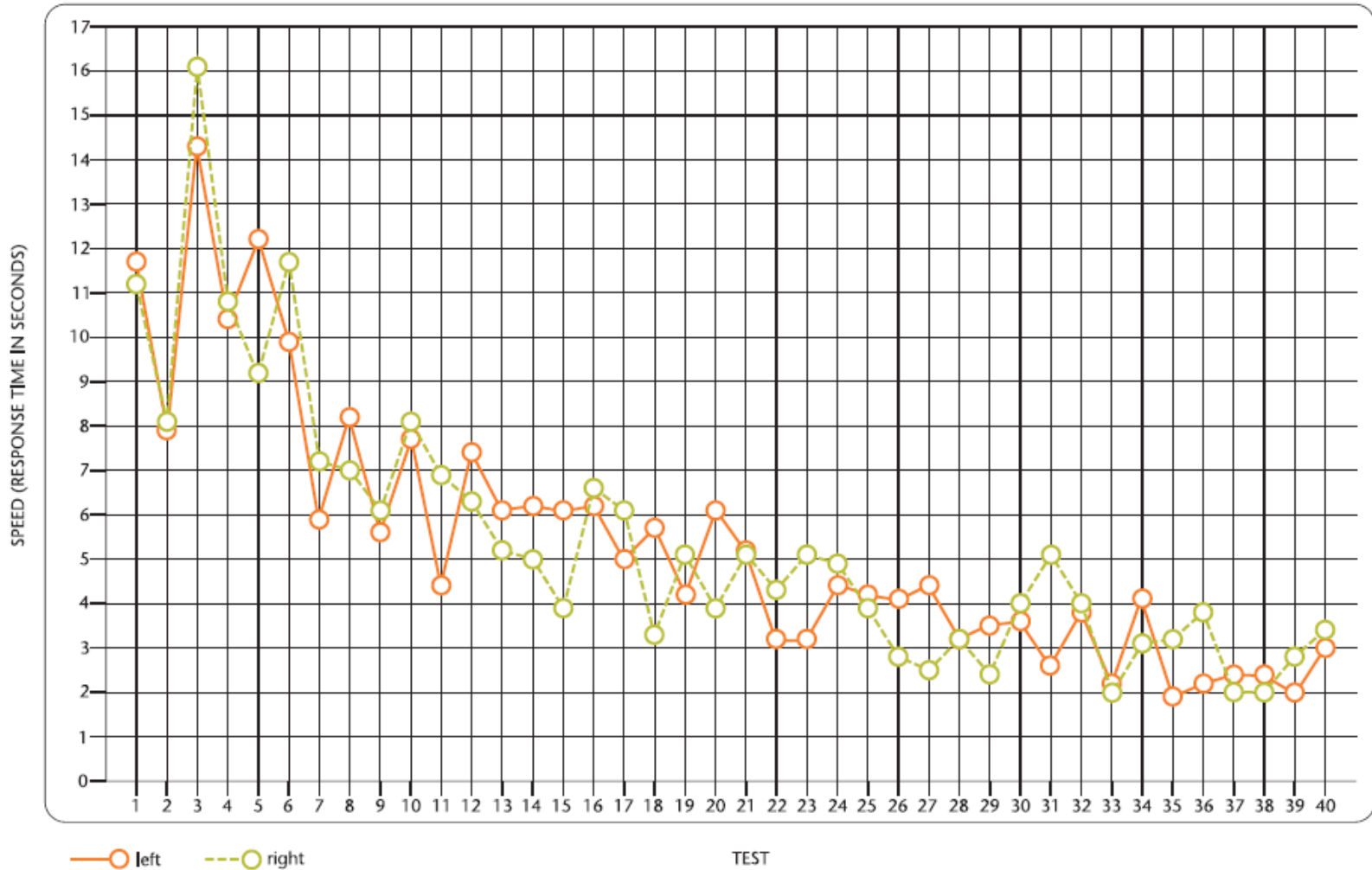
Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

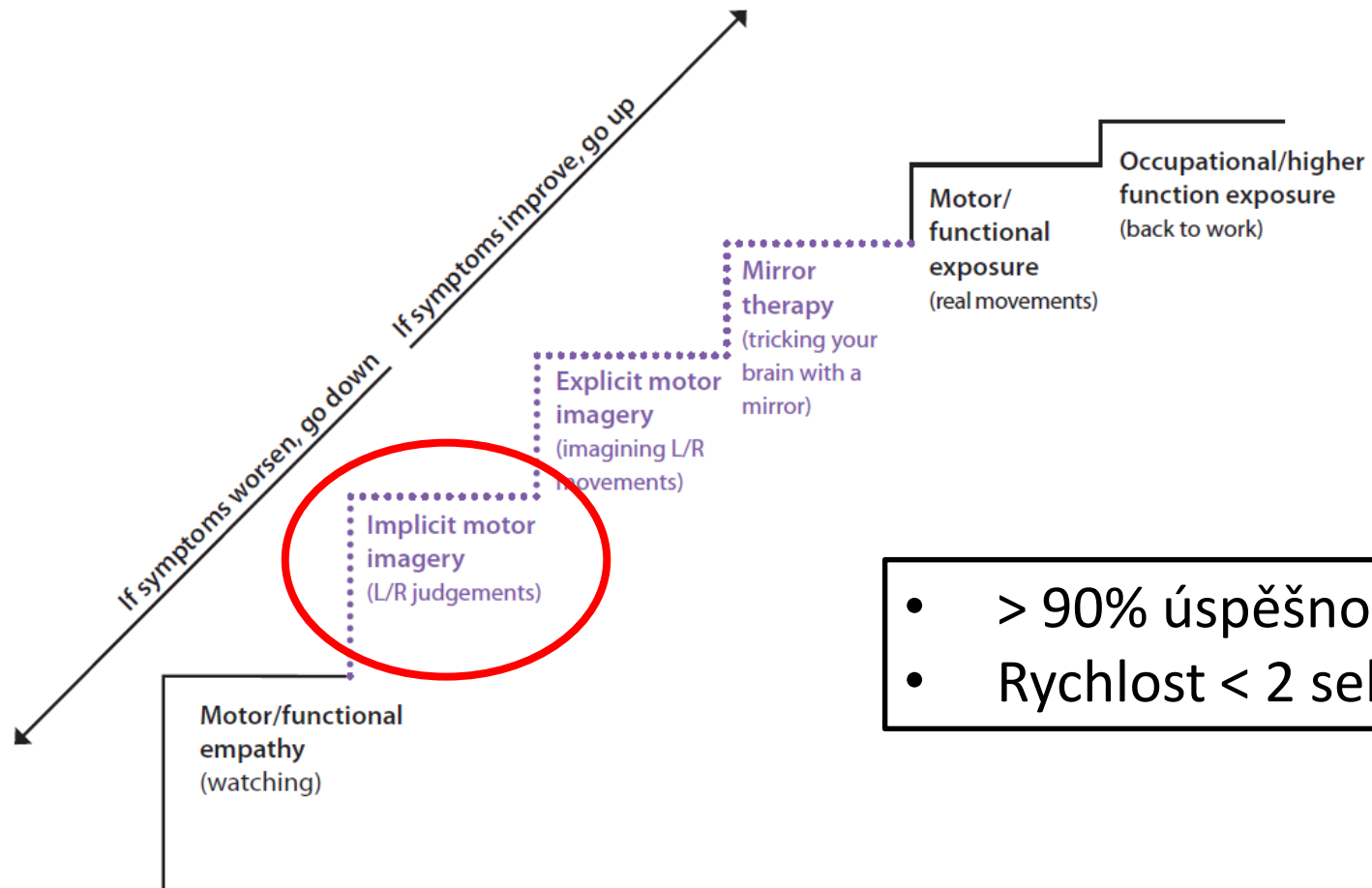

Prostorová diskriminace

Left/right discrimination

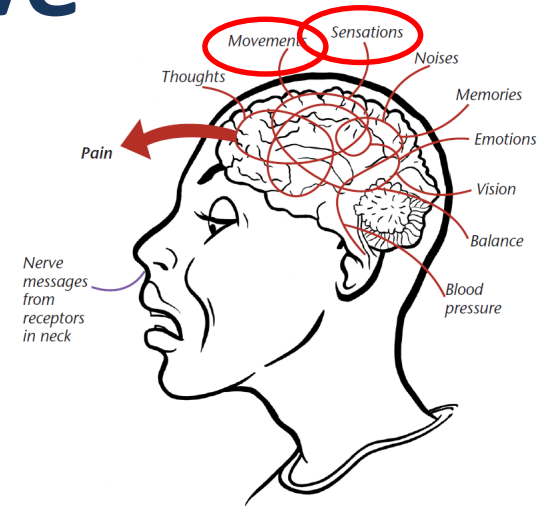
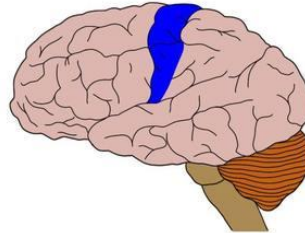
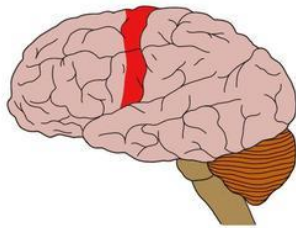

Cvičení v představě

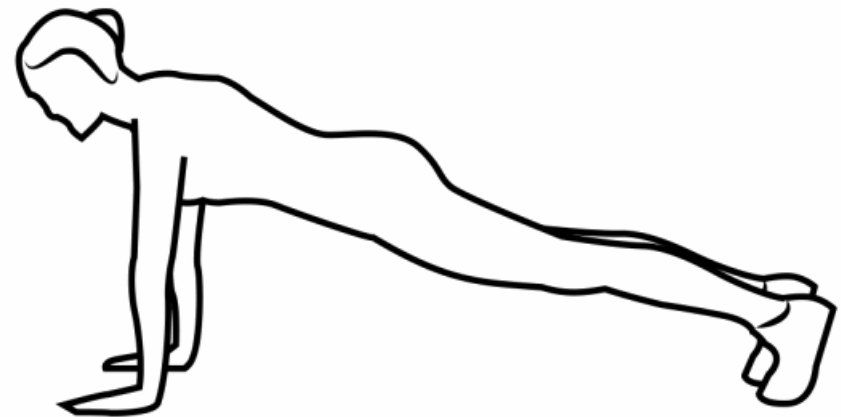

- > 90% úspěšnost
- Rychlost < 2 sek

Cvičení v představě

Explicitní aktivace primárního motorického a senzitivního kortexu

Cvičení v představě

Recognise

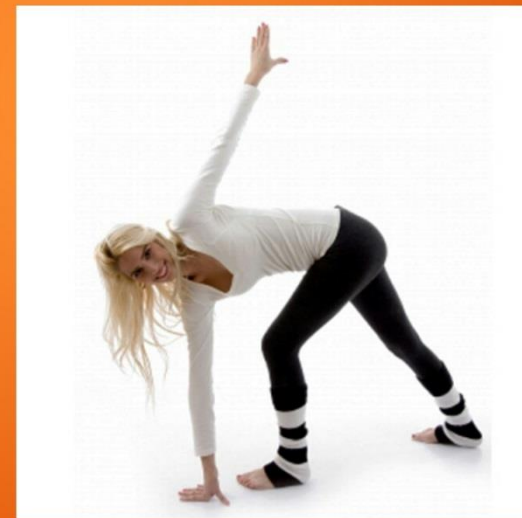

left or right

LEFT

RIGHT

Recognise

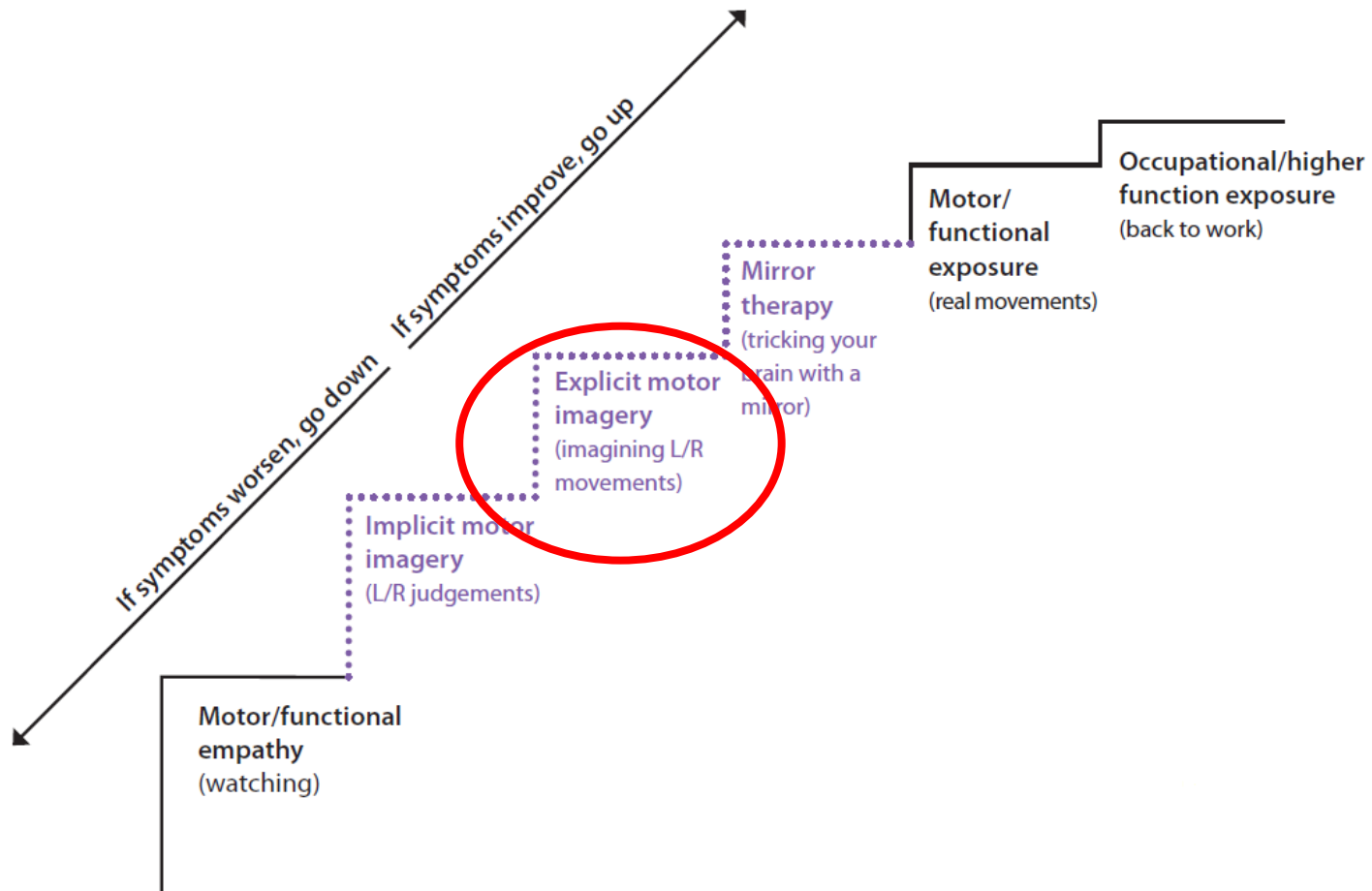

left or right

LEFT

RIGHT

Cvičení v představě

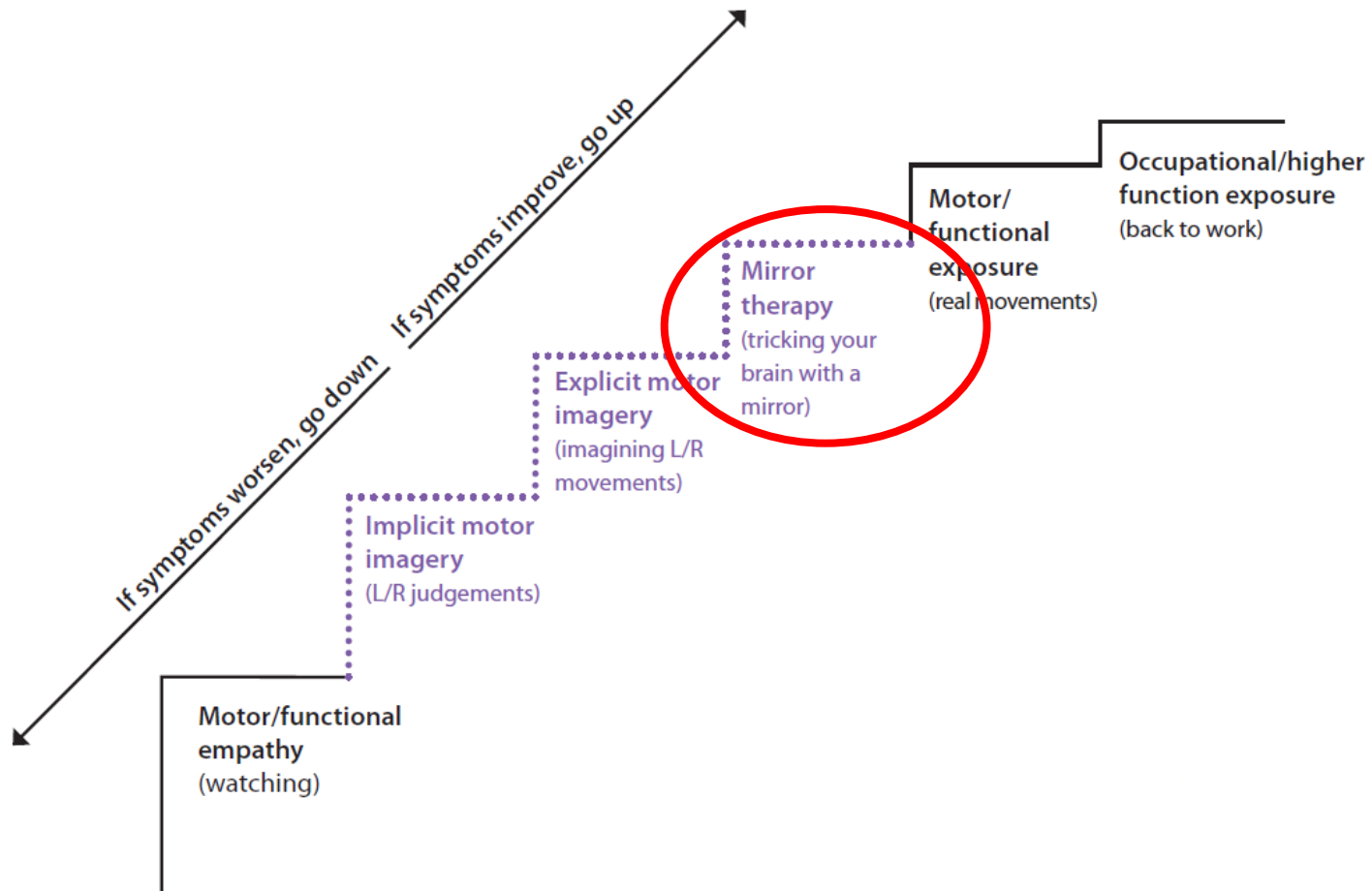

Mirror terapie

Explicitní aktivace primárního motorického a senzitivního kortexu

Cvičení v představě

Děkuji

martin.srp@vfn.cz

Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd
Universita Karlova v Praze,
1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze